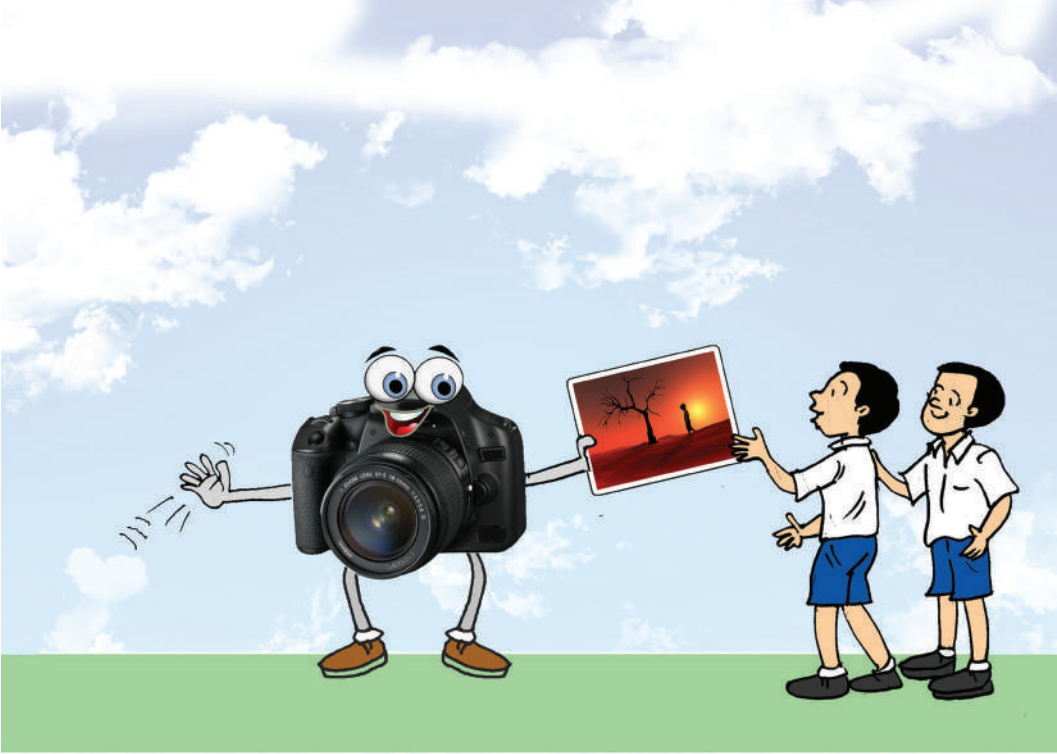

06

නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පීය නිපුණතා

අභිමතාර්ථ

ඡායාරූප ගැනීමට සේයා පටල යොදන යාන්ත්‍රික කැමරාව මේ වන විට යල් පැන ගිය එකකි. ඩිජිටල් කැමරාව සුලබ ලෙස සමාජයේ භාවිතයට පැමිණ ඇත. එයට සේයා පටල අවශ්‍ය නො වේ. මිල අධික වෘත්තීය මට්ටමේ ඩිජිටල් කැමරා මෙන් ම මිලෙන් අඩු සාමාන්‍ය භාවිතයට යොදා ගත හැකි ඩිජිටල් කැමරා ද එදිනෙදා ජීවිතයේ පරිහරණයට පිවිස තිබේ. එපමණක් නො ව මේ වන විට ජංගම දුරකථනය ද නිමවා ඇත්තේ ඩිජිටල් කැමරා පහසුකම් සහිත ව ය.

කැමරාවෙන් ඡායාරූප ගැනීම ඉතා නිර්මාණශීලී කාර්යයකි. එහි දී බලපාන්නේ පුද්ගලයාගේ නිර්මාණශීලී ඇස හා චිත්තනයයි. පාසල් මට්ටමේ දී නිශ්චල ඡායාරූප පිළිබඳ මූලික නිපුණතා අත්පත් කර ගැනීමට හැකි විම ඉතා ප්‍රියජනක කාර්යයකි. ඒ මගින් නිවැරදි ව ඡායාරූපයක් ගන්නේ කෙසේදැයි අත්දැකීමක් ලබා ගත හැකි ය. එය සමහර විට කෙනකුගේ නිර්මාණකරණයේ ආරම්භයක් විය හැකි ය. නිශ්චල ඡායාරූප ගැනීමේ සිද්ධාන්ත පමණක් නොව එයට අදාළ ආචාර ධර්ම හා නෛතික කරුණු ද දැන ගැනීම අවශ්‍ය ය.

6. නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පීය නිපුණතා

6.0 ප්‍රවේශය

නිශ්චල ඡායාරූපයක් ගැනීමේ දී පාර්ශ්ව හතරක් එයට සම්බන්ධ වේ. පළමු පාර්ශ්වය නම් ඡායාරූප ශිල්පියා ය. දෙවන පාර්ශ්වය නම් කැමරාව ය. තුන් වන පාර්ශ්වය නම් අරමුණ හෙවත් අපේක්ෂිත දර්ශනය ය. හතරවන පාර්ශ්වය නම් ආලෝකය ය.

ඡායාරූප ගැනීමේ නිපුණතා සංවර්ධනය වන්නේ ඡායාරූප ශිල්පියා තුළ ය. කැමරාව හසුරුවන්නේ ශිල්පියා ය. කැමරාවේ තාක්ෂණය මෙහි දී වැදගත් වේ. එසේ වුවත් වඩාත් වැදගත් වන්නේ ශිල්පියා ගේ ඇස ය. දර්ශනය නිසි ලෙස හසු කර ගත හැක්කේ ඇසිනි. එය සටහන් කර ගැනීමේ කාර්යය කැමරාව විසින් ඉටු කරනු ලබයි. එම සටහන් කර ගැනීම සිදු වන්නේ ආලෝකය පාදක කර ගෙන ය.

ඡායාරූප බැලීමට අපි ප්‍රිය කරන්නෙමු. ඡායාරූප නිර්මාණය කර ඇත්තේ ඡායාරූප ශිල්පීන් විසිනි. කිසි දා කැමරාවක් අතින් අල්ලා නැති කෙනෙකුට වුව ද ඒ පිළිබඳ කැප වීමෙන් කටයුතු කිරීමෙන් නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පීය මූලික නිපුණතා අත්පත් කර ගත හැකි ය. ඒ නිසා නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පයට අදාළ ඔබගේ පෙර දැනුම හෝ අත්දැකීම් හෝ මෙහි දී ගැටලුවක් නො වේ. වඩාත් ම වැදගත් වන්නේ ලෝකය දෙස බලන්නට 'හොඳ ඇසක්' තිබීම ය. කැමරාව සටහන් කර ගන්නේ ඔබගේ ඇසින් දකින දර්ශනයයි.

නිශ්චල ඡායාරූපයක් යනු දර්ශනයක එක් නිමේෂයක් සටහන් කර ගැනීමකි.

මේ සඳහා යොදා ගත හැකි කැමරා වර්ග දෙකකි.

1. සේයා පටල

6.1 රූපය

2. ඩිජිටල්

6.2 රූපය

අම්ල,....හානුක,....වමරි:
 සුබ උදෑසනක් වේවා! සර්....
ගුරුතුමා: සුබ උදෑසනක් වේවා! මොකද මේ තුන්දෙනන් එක්ක උදේ පාන්දරම....?
හානුක: සර්, අපේ මාධ්‍ය සමාජයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන සඟරාවේ ඊළඟ කලාපයට ලිපියක් ලියන්න මම හිතාගෙන ඉන්නවා....
ගුරුතුමා: බොහොම හොඳයි... වමරින් සංස්කාරක මණ්ඩලයේ ඉන්නවානේ. හැමෝ ම සහයෝගයෙන් වැඩ කරන එක හොඳයි. දැන් මගෙන් මොනව ද කෙරෙන්න ඕන?

භානුක: නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පයේ ප්‍රායෝගික භාවිතාව කියන මාතෘකාව යටතේ තමයි, මම ලිපිය ලියන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ....

ගුරුතුමා: ඒක හොඳයි. අද කලාවක් විදියටත්, කර්මාන්තයක් විදියටත් නිශ්චල ඡායාරූපකරණයට හොඳ වටිනාකමක් තියනවා. අනෙක නිශ්චල ඡායාරූපය කියන්නේ හොඳ ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක්.

වමරි: ඒ කියන්නේ සර්.... කවි - නිසැදැස් ලිවීම, ගීත නිර්මාණය, කෙටිකතා රචනය, ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය වගේ අදහස් හෝ තොරතුරු නිර්මාණශීලී ලෙස හෝ වාර්තාමය ස්වරූපයෙන් හෝ ඉදිරිපත් කරන්න ඡායාරූපය භාවිතයට ගන්න පුළුවන් කියන එක නේ ද?

ගුරුතුමා: වමරි හරි.

අමිල: ඒ වුණොට අපි භාෂාව යොදාගෙන කතා කිරීම හෝ ලිවීම හෝ ඡායාරූපයට සමාන කරන්න පුළුවන් ද....?

භානුක: භාෂාව යොදාගෙන අපි යෙදෙන්නේ වාචික හෝ ලිඛිත සන්නිවේදනයේ. නිශ්චල ඡායාරූපය කියන්නේ දෘශ්‍ය මාධ්‍යයක්, ... වචන ගණනාවකින් කියන්න බැරි දේවල් පවා එක් ඡායාරූපයකින් කියන්න පුළුවන් කියලා සඟරාවක තිබුණා.

ගුරුතුමා: ඔව් අමිල, ... භාෂාවෙන් විස්තර කරලා තේරුම් ගන්න අපහසු බොහෝ දේ අපට රූපයෙන් දැකලා පහසුවෙන් තේරුම් ගන්න හැකියාව තියෙනවා. අපි සරල උදාහරණයක් ගනිමු.

අමිල, මට තේරුනා සර්, ... මගේ ගාව ඒකට හොඳ උදාහරණයක් තියෙනවා.

වමරි: ඒ මොකක්ද....?

අමිල: මේ තියෙන්නේ පහුගිය සති අන්තයේ අපේ පවුලේ අය පින්තවල ඇත් අතුරු සෙවණ බලන්න ගිහින් ගත්ත පින්තූර. මේවා ඔය ගොල්ලොන්ට පෙන්න්නයි මම ගෙනාවෙ.

භානුක: ඡා... ඔයාලා හොඳට විනෝදවෙලා තියනවා වගෙයි.

වමරි: මේ.... මේ අමිල අලි පැටවුන්ට කෑමක් දෙනවා.

භානුක: මේ ඇත් පැටියා නම් හරි දඟකාරයෙක් වගෙයි ජේන්නේ....

අමිල: ඔව්... එයාට නම් කොච්චර පලතුරු දුන්නත් මදි.

නිශ්චල ඡායාරූපකරණයේ විශේෂතා

- ★ ගත වී යන කාලයෙන් එක් මොහොතක් නවතා ගැනීමට නිශ්චල ඡායාරූපයකට හැකියාව ඇත.
- ★ යමක් ඇසින් දැක ගැනීමට හැකි වීම නිසා ග්‍රාහකයා තුළ වැඩි විශ්වාසයක් ජනිත කළ හැකි ය.
- ★ වචනයෙන් විස්තර කළ නො හැකි දේ ඡායාරූපයකින් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

6:1 වගුව

වමරි:

භානුකලා අලි නාවන තැනටත් ගිහිල්ලා. මේ බලන්න අලියෙක් හොඬයෙන් වතුර පිඹින ලස්සන.

ගුරුකුමා:

දැන් ඔයාලාට තේරෙනවා නේද ඡායාරූපයේ ප්‍රකාශන හැකියාව.... භානුකත් වමරින්, අම්ල එක්ක පින්තවල නොගියාට අම්ලගේ විනෝද චාරිකාව ගැන බොහෝ දේවල් ඡායාරූප දැකල විදන්න පුළුවන් වුණා.

භානුක:

ඔව් සර්,...දැන් අපිට තේරෙනවා.

වමරි:

සර්,...මේ වගේ ගත වෙලා යන සිදුවීම්කි නිශ්චල ඡායාරූපයකට හසු කර ගන්නම කාලයක් තිස්සේ තියාගන්නත් පුළුවන් නේද?

ගුරුකුමා:

ඔව්. අපේ ජීවිතයේ වැදගත් සිදුවීම්, අපට සමීප අය ආදිය ඇතුළත් ඡායාරූප ළඟ තියාගන්න අපි කැමතියි නේ ද?

අම්ල:

අපේ අත්තම්මගෙයි සීයගෙයි මංගල පින්තූරයයි, අම්මගෙයි, තාත්තගෙයි, මංගල පින්තූරයයි, දෙකම රාමු කරල අපේ ගෙදර තියනවා.

වමරි:

මම පුංචි කාලෙ එක එක වයසෙ දි ගත්ත පින්තූර එකතු කරල අපේ අම්ම ඇල්බම් එකක් හදලා තියනවා. මම හරි ආසයි ඒ ඇල්බම් එක බලන්න.

භානුක:

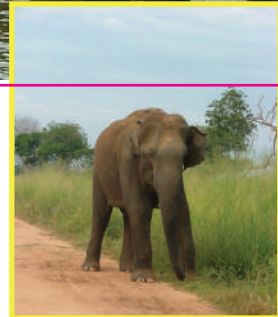
ඇයි ? අපි පින්තවල ගිහින් ගත්තු පින්තූර අපේ තාත්තා ෆේස්බුක් එකට එකතු කලා, ඕස්ට්‍රේලියාවේ ඉන්න නැන්දට බලන්න.

වමරි:

අපෝ.... ඉන්ටර්නෙට් එකට තමන්ගෙ පින්තූර දාන එක නම් එව්වර හොඳ නැහැ නේද සර්....?

ගුරුකුමා:

ඔව් වමරි,... අපි අන්තර්ජාලයට පින්තූර නිකුත් කරන විට තමන්ගේත් අනුන්ගේත් පෞද්ගලිකත්වයට හානියක් සිදු නො වන විදියට වගකීමෙන් යුතුව කරන්න ඕන.

අමිල:	අපි මේ කතා කරපු දේ වලින් මට නම් හිතෙන්නේ සිහිවටන තබා ගැනීමට නිශ්චල ඡායාරූපය ප්‍රයෝජනවත් වන බවයි.
ගුරුතුමා:	<p>ඔව් අමිල,... අපේ පෞද්ගලික සිහිවටන විතරක් නොවෙයි ජාතික වශයෙන් වැදගත් අවස්ථා, එක් එක් ආයතනික වශයෙන් වැදගත් අවස්ථා ලෙසත් සිහිවටන ඡායාරූප දැකගන්න පුළුවනි. ඔයාලා දැකල තියන ජාතික වශයෙන් වැදගත් ඡායාරූප මොනවා ද?</p>
භානුක:	පත්තරේ මම දැක්ක නිදහස් දින උත්සවයේ පින්තූරයක්.
වමරි:	සර්,...අපි ඉස්කෝලේ සංවත්සර උත්සවයේ පින්තූර පාසල් වෙබ් අඩවියේ පළ කළා.
ගුරුතුමා:	ඒවා ආයතනික වශයෙන් වැදගත් වන පින්තූර ලෙස හඳුන්වන්න පුළුවනි. භානුක,... අද පුවත්පත්, පොත්, සඟරා, අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර් වගේ මුද්‍රිත මාධ්‍ය වලටත් ඡායාරූපය නැතිවම බැරි දෙයක් බවට පත්වෙලා තියනවා. ඔයාගේ ලිපියට ඒ ගැනත් ඇතුළත් කරන්න පුළුවනි.
අමිල:	අපේ සඟරාවේ පිටකවරයටත් ඡායාරූපයක් යොදා ගෙන තියෙනවා.
භානුක:	සර්,...මුද්‍රිත මාධ්‍ය අතරින් පුවත්පත් ඡායාරූපය භාවිත කරන ආකාරය ගැන විශේෂයෙන් සාකච්ඡා කරන්න මම බලාපොරොත්තු වෙනවා.
ගුරුතුමා:	ඒක හොඳයි. මුල් කාලයේ පත්තරවල අකුරුවලට අමතර ව යොදා ගන්නේ

ඡායාරූපයේ ප්‍රායෝගික භාවිතය

අද ඡායාරූපය ඉතාමත් ජනප්‍රිය මාධ්‍යයක් බවට පත්ව ඇත්තේ එය සමාජයේ බොහෝ අංශ සමග බැඳී පවතින නිසාය. ඡායාරූප ශිල්පය අයෙකුට ආකාර කිහිපයකට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකිය.

- ◆ **ඡායාරූප ශිල්පය වෘත්තීයක් ලෙස**
අද සමාජයේ ඡායාරූප ශිල්පය ඉතාමත් සාර්ථක වෘත්තීයක් හා ව්‍යාපාරයක් ලෙස ස්ථාපිත වී ඇත.
- ◆ **ඡායාරූප ශිල්පය විනෝදාංශයක් හා කලා මාධ්‍යයක් ලෙස**
නිශ්චල ඡායාරූපයේ වින්දනීය ස්වභාවය ඕනෑ ම අයකුට තම මානසික සන්තුෂ්ටිය වෙනුවෙන් යොදා ගත හැකිය.
- ◆ **ඡායාරූප ශිල්පය විෂය මූලික අවශ්‍යතාවක් ලෙස**
තැපැල් හැඳුනුම්පත, ජාතිකභූ දුනුම්පත, විදේශ ගමන බලපත්‍රය, රියදුරු බලපත්‍රය ආදියට පුද්ගලයකුගේ අනන්‍යතාව ඇතුළත් කිරීමට ඡායාරූප හැර වෙනත් විකල්පයක් නොමැත.

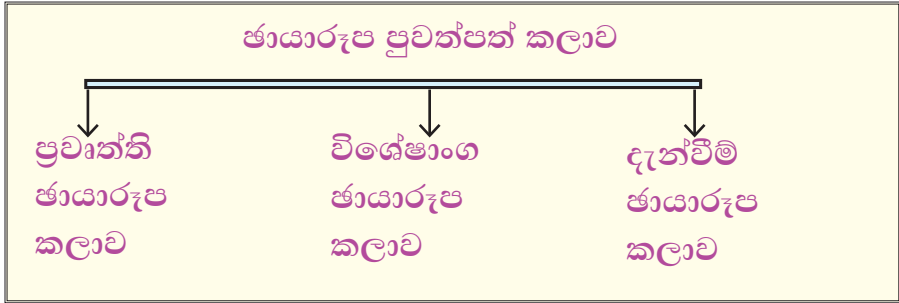

6:3 රූපය - ජාතික උත්සවයක් 2014 ලෝක තරුණ සමුළුව-ශ්‍රී ලංකාව

අතින් ඇඳුණු චිත්‍ර හා රූප සටහන්. නමුත් ඡායාරූපය බිහිවුණාට පස්සේ ඒ වෙනුවට ඡායාරූප භාවිතය බොහෝම ප්‍රචලිත වුණා. ඡායාරූපය පුවත්පත එක්ක කොයි තරම් දුරට සම්බන්ධ වුණාද කියනවා නම් ඡායාරූප පුවත්පත් කලාව (Photo Journalism) නමින් නව ප්‍රවණතාවකුත් බිහිවුණා.

වමරි: පුවත්පත් කලාව කියන්නේ ඡායාරූප ශිල්පයේ උපරිම හැකියාවන් තම මාධ්‍යයේ වාසියට අරගන්න මාධ්‍යයක් නේද සර්...?

ගුරුතුමා: ඔව්, ඡායාරූපයේ ඇති ප්‍රබල ප්‍රකාශනාත්මක හැකියාව ප්‍රචාණ්ති, විශේෂාංග, දැන්වීම්වලට අවශ්‍ය විදියට පාවිච්චි කරනවා. කළු සුදු ඡායාරූප වගේම වර්ණ ඡායාරූපත් පුවත්පත්වල පළ වනවා ඔයගොල්ලො දැකලා ඇති. ඡායාරූපයක් වර්ණයෙන් පළ කරනව ද කළු සුදු වර්ණයෙන් පළ කරනවාද, කියන එක මාධ්‍යයේ අවශ්‍යතාව අනුව තීරණය වනවා.

වමරි: මතු කර දක්වන්න අවශ්‍ය ප්‍රබල සිදුවීම් වර්ණ ඡායාරූපයෙන් පළ කරනවා.
ගුරුතුමා: ඔව්. වර්ණ ඡායාරූපයට වැඩි වටිනාකමකුත්, කළු සුදු ඡායාරූපයට අඩු වටිනාකමකුත් ලැබෙන නිසා ඡායාරූප ශිල්පියාගේ ගෙවීම්වලටත් ඒක බලපනවා.

අමීල: සර්,... චිත්‍රපටි, රූපවාහිනී නාට්‍යවල නාමාවලියේ නිශ්චල ඡායාරූපකරණය කියල තියනවා මම දැකලා තියනවා.

- නිශ්චල ඡායාරූප භාවිත නිසා මුද්‍රිත මාධ්‍යයට ලැබෙන වාසි**
- ★ අදහස් ප්‍රබල ව ඉදිරිපත් කිරීමට ඇති හැකියාව
 - ★ තාත්වික බව නිසා ග්‍රාහක විශ්වසනීයත්වය දිනා ගැනීමට හැකිවීම
 - ★ පහසුවෙන් ග්‍රාහක ආකර්ශනය ලබා ගැනීමට හැකි වීම
 - ★ පහසුවෙන් මුද්‍රණ තාක්ෂණය හා අනුගත වීමට ඇති හැකියාව
 - ★ ඕනෑ ම අයෙකුට පහසුවෙන් තේරුම් ගැනීමට ඇති හැකියාව

හානුක: ඔයා ඉතින් චිත්‍රපටි පිස්සානේ
අමීල: ඔයා ඉන්නකො. සර්,.. මම බලන්නේ ළමා චිත්‍රපටනේ. ඒ චිත්‍රපටිවල අපිට ගන්න ගොඩක් ආදර්ශවත් දේ තියනවා.

ගුරුතුමා: අමිල හරි. සිනමාව කියන්නේ හොඳ කලා මාධ්‍යවක්. සිනමා සහ රූපවාහිනී මාධ්‍යවලදීත් ඡායාරූප ශිල්පය ගොඩක් ප්‍රයෝජනවත් වනවා. සිනමා රූප ගත කිරීමිවල දී අඛණ්ඩතාව ආරක්ෂා කර ගන්න සෑම රූප රාමුවක ම ලබා ගන්න ඡායාරූප වැදගත් වෙනවා.

වමර: අඛණ්ඩතාව කියන්නේ සෑම රූප රාමුවක් අතර ම පිළිගත හැකි ගලා යාමක් පවත්වා ගැනීම කියලා අර්ථ දක්වන්න පුළුවන් නේ ද?

ගුරුතුමා: ඔව්,...දර්ශනයක් වරින් වර රූප ගත කිරීම් කරන කොට කලින් අවස්ථාවේ දර්ශන තලයේ තිබූ පසුතලය, නළු නිලියන්ගේ ඇඳුම් පැළඳුම්, අංග රචනය වගේ දේවල් තිබුණ ආකාරය බලා ගන්න ඡායාරූපය ප්‍රයෝජනවත් වනවා. රූප ගත කිරීම් අතර තුර මේ දේවල් ඡායාරූපයට නගා ගන්නවා.

අමිල: සිනමා හෝ රූපවාහිනී නිර්මාණයක ප්‍රචාරක කටයුතු වලටත් ඡායාරූප පාවිච්චි කරනවා.

හානුක: අපි ඡායාරූප ශිල්පයේ ප්‍රායෝගික භාවිතාව ගැන ගොඩක් කරුණු දැන ගන්න. සර්ට ගොඩක් සිතුවෙයි.

ගුරුතුමා: ඡායාරූප ශිල්පයෙන් තවත් බොහෝ ප්‍රයෝජන සමාජයට ලැබෙනවා. ඔය ගොල්ලෝ ඒ ගැනත් සොයා බලන්න.

6:4 රූපය - සිහිවටන ඡායාරූපයක්
1996 ලෝක ක්‍රිකට් කුසලානය
ලබා ගැනීම - ශ්‍රී ලංකාව

6.1 සේයා රූ තාක්ෂණයේ සුල මුල සොයමු

ලක්ෂාන්: ප්‍රදර්ශනය බලන්න එන හැමෝ ම අපේ මාධ්‍ය සමාජයේ ප්‍රදර්ශන කුටියට වැඩි කැමැත්තක් තියෙන බව පෙනවා

නලින්: ලක්ෂාන් අයියේ,... ඒ කුටියේ ඡායාරූපකරණය ගැන ගොඩක් විස්තර කියනවා කියලා මට අනිල් කිව්වා.

ලක්ෂාන්: ඔව් කැමරාවේ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරීත්වය, කැමරා වර්ග ආදිය ගැනත් අපි ප්‍රදර්ශන කුටියට ඇතුළත් කරලයි තියෙන්නේ.

අමිල: අනේ අයියේ, මටත් ආසයි නිශ්චල කැමරාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන දැන ගන්න.

නලින්: ඔයාට පුළුවන් හැම විස්තරයක්ම බලා ගන්න යමුකෝ ඒ පැත්තට.

අමාලි: ආ.... මේ තියෙන්නේ නිශ්චල කැමරාවේ සරල ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන විස්තර.

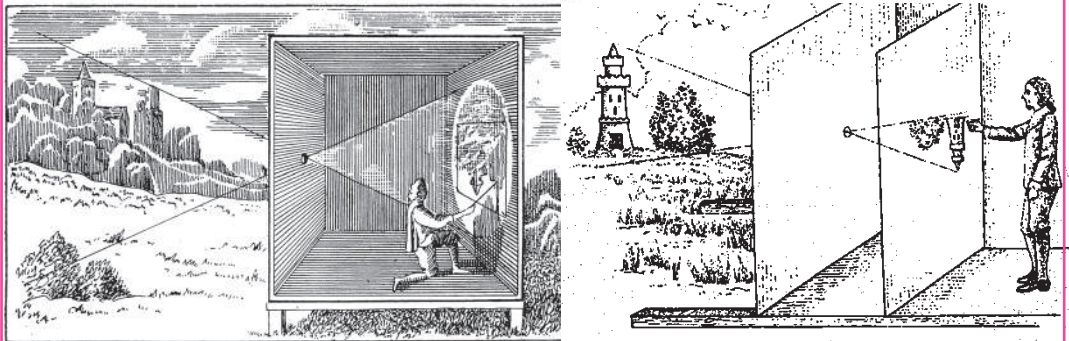
ලක්ෂණ: මේ තියෙන්නේ කැමරා ඔබ්ස්කියුරාව කියන උපකරණයයි. කැමරාව බිහි වන්න අවශ්‍ය මූලික පදනම ගොඩනැගෙන්නේ මේ උපකරණය නිසා. මේ කළුවර කුටීරයක්. එහි තිබෙන කුඩා සිදුරෙන් අලෝක කිරණ කුටීරයට ඇතුළු වී ප්‍රතිවිරුද්ධ බිත්තියේ ප්‍රතිබිම්බයක් සකස් කරනවා.

නලින: මේ උපකරණය මූලිකම යොදා ගෙන තියෙන්නේ චිත්‍ර ශිල්පීන් නේ ද?

ලක්ෂණ: ඔව්. ස්වභාවිකත්වයට සමීප චිත්‍ර අඳින්න මේ උපකරණය පාවිච්චි කළා. ශිල්පියා කුටිය තුළට ගිහින් බිත්තියේ ඇති ප්‍රතිබිම්බය මත චිත්‍රණය කරනවා.

අමාලි: හරි හරි කැමරාවේ ක්‍රියාකාරිත්වයත් මීට සමානයයි, මට තේරුණා. කැමරාව කියන්නෙන් කළුවර කුටීරයක් කිව්වොත් නිවැරදියි. ඒත් අයිසො, අපි ඡායාරූප ගන්නකොට ෆිල්ම් (Film) රෝලක් දානවා නේ ද?

ලක්ෂණ: කළුවර කුටීරය තුළට චිත්‍ර ශිල්පියා ගිහින් චිත්‍රය සටහන් කර ගන්නවාට සමාන දෙයක් තමයි ෆිල්ම් රෝල, ඒ කියන්නේ පටල පටයෙන් සිදු කරන්නේ. කැමරාව තුළ ඇති වන ප්‍රතිබිම්බය සටහන් කර ගන්නේ පටල පටය මතයි.

6.5 රූපය - කැමරා ඔබ්ස්කියුරාව (Camara Obscura) ඡායාරූපය

නලින: අමාලි,...ඒ කියන්නේ ඡායාරූපකරණය කියන්නේ චිත්‍ර ශිල්පියෙක් කැන්වස් එකක් මත චිත්‍රයක් ඇඳීමට සමාන දෙයක් නේද?

අමාලි: ඔව් නලින,... කැන්වස් එක වෙනුවට භාවිත වෙන්නේ පටල පටය, සායම් තීන්ත වෙනුවට භාවිත වෙන්නේ ආලෝකය.

ලක්ෂණ: මේ කොටසේ ප්‍රදර්ශනය කරල තියෙන්නේ සේයා පටලය ගැන විස්තර. සාමාන්‍යයෙන් අපි මිලදී ගන්න, භාවිත නොකළ සේයා පටලයක් ඇසුරුම් කරල තියෙන්නේ ආලෝකය නො ලැබෙන විදියටයි. සේයා පටලය කැමරාවට ඇතුළු කරද්දීත් අපි ඒ ගැන සැලකිලිමත් වෙනවා. මේ සේයා පටලය ආලෝකයට නිරාවරණය වන්නේ කැමරාව තුළ දී, ඒ කියන්නේ අපි ඡායාරූපය සටහන් කර ගන්නා අවස්ථාවේ දීයි. මේ ක්‍රියාවලියට ඡායාරූප ශිල්පියා දී කියනව අනාවරණය ලබා දීම කියලා. අනාවරණය ලබා දීමේ දී කැමරා ද්වාරයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අවශ්‍ය වනවා.

නලින: දවසක් පින්තූර ගත්තට පස්සේ අපේ මල්ලි පින්තූර බලන්න කියල කැමරාව ඇරල ෆිල්ම් රෝලම දිග ඇරියනේ.

අමාලි: එහෙම කළොත් පින්කුර නරක් වෙනවා නේද අයියේ ?

ලක්ෂාන: අනාවරණය කරපු පටල පටයක් තවත් රසායනික ක්‍රියාවකට භාජනය කළාට පස්සේ තමයි රූපය මතු කර ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ. එම ක්‍රියාවලිය හඳුන්වන්නේ රසායනික පැසුරුම්කරණය (Processing) කියලා. එතෙක් සේයා පටලය ආලෝකයට නිරාවරණය වෙන්න නොදී ආරක්ෂා කර ගන්න ඕන. ඒ වගේම අධික තාපයට ලක් නො වන විදියට සිසිල් ස්ථානයක ගබඩාකර තිබීමත් වැදගත්.

නලීන්: එතකොට පැසුරුම් කළාට පස්සේ ද මේ විදියේ නෙගෙටිව් එකක්/Negative (සෘණ ඵලකයක්) ලැබෙන්නේ?

ලක්ෂාන: ඔව්...සෘණ සේයා පලයක සටහන් වන්නේ සෘණ ප්‍රතිබිම්බයක්. ඒක මුද්‍රණය කළාට පස්සේ ධන ඵලකයක් බවට පත් වෙනවා. සෘණ සේයා පලයකින් පිටපත් ඕනෑ ම ගණනක් මුද්‍රණය කරගන්න පුළුවනි. වර්ණ විනිවිදක පටලයක සටහන් වන්නේ ධන ප්‍රතිබිම්බයක්.

අමාලි: එතකොට ස්ලයිඩ් ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රයට පාවිච්චි කරන විනිවිදක හදා ගන්නේ වර්ණ විනිවිදක සේයා පටලවලින් නේද?

නලීන්: ඔව්, ඔව්. එහෙනම් කැමරාවකට වර්ණ විනිවිදක පටලයක් යොදා ගෙන අපිටත් පුළුවන් නේද අවශ්‍ය ස්ලයිඩ් හදා ගන්න.

ලක්ෂාන: ඔව් ඒක සාමාන්‍ය ඡායාරූපයක් ගන්නවා වගේ ක්‍රියාවලියක්. ඒත් කළු සුදු පටල පටයත්, වර්ණ පටල පටයත්, ධන පටල පටයත් පැසුරුම් කරන ආකාරයේ වෙනස්කම් තියනවා.

බිංදුවේ හපන්කම්

නලීන්: අමාලි මොකක් ද? මේ එක බිංදුවේ හපන්කම් කියන්නේ?

අමාලි: අනේ මන්ද? මටත් තේරෙන්නේ නැහැ. අන්න අපට සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය උගන්වන ධර්මික සර් ඉන්නවා. අපි අහල බලමු.

ගුරුතුමා: මොකද ? මේ දෙන්නට ප්‍රශ්නයක් වගෙයි.

නලීන්: සර් මේ නම් කරල තියන මාතෘකාව අපිට තේරුනේ නැහැ.

ලක්ෂාන: අපි ඉස්සරහට ගිහිල්ල බලමුකෝ.

අමාලි: හරි හරි මේ තියෙන්නේ ඩිජිටල් ඡායාරූපකරණය ගැන තොරතුරු. ඒත් එක බිංදු කියන්නේ මොකක් ද?

ගුරුතුමා: මම කියල දෙන්නම්. සංඛ්‍යාංක (Digital) තාක්ෂණය කියන්නේ විද්‍යුත් උපකරණවල පරිපථ සකස් කිරීමේ දී යොදා ගන්නා තාක්ෂණයක්. සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය පැමිණෙන්න කලින් භාවිත වුණේ ප්‍රතිසම (Analog) තාක්ෂණය. සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණයේ දී විද්‍යුත් සංඥාවක් ගමන් කරන්නේ ස්පන්ද ආකාරයටයි. ඒ කියන්නේ විදුලිය ගමන් කිරීම හෝ නොකිරීම පදනම් කරගෙනයි. විද්‍යුත් ධාරාවක් පැවතීම 1 (එක) ලෙසත් විද්‍යුත් ධාරාවක් නොපැවතීම 0 (බිංදුව) ලෙසත් හඳුනා ගන්නවා. මේ ක්‍රමයට ඕනෑ ම තොරතුරක් එක සහ බිංදුවෙන් සංකේතවත් කරන්න පුළුවන්. යම් උපකරණයකට තොරතුරු හෝ උපදෙස් ලබා දීම, තොරතුරු ගබඩා කිරීම, නැවත ඒවා පරිහරණය කිරීම යන අවස්ථාවලදී අපි ඉංග්‍රීසි, සිංහල වගේ කුමන හෝ භාෂාවක් යොදා ගන්නවා.

නමුත් සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය අනුව නිපද වූ උපකරණයක් අපේ තොරතුරු හඳුනා ගන්නේ 1 සහ 0 යන සංකේතවලට පරිවර්තනය කර ගත්තට පස්සේ.

නලින: එතකොට සංඛ්‍යාංක ඡායාරූපකරණය කියන්නේ, ඡායාරූපකරණයට සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය උපයෝග කරගැනීම කිව්වොත් හරි.

- සිනමා හා රූපවාහිනී මාධ්‍යයේ නිශ්චල ඡායාරූප භාවිතය**
- ★ රූපගත කිරීමිවල දී පාත්‍ර වර්ගයාගේ දර්ශනතලවල අංග රචනා, වස්ත්‍රාභරණ හා පසුතලය ආදියෙහි අඛණ්ඩතාව පවත්වා ගැනීමට
 - ★ සිනමා නිර්මාණයක ප්‍රචාරණය සඳහා කෙරෙන පෝස්ටර්, පත්‍රිකා, පුවරු, පින්තූර ආදියට ඇතුළත් කිරීමට
 - ★ සිනමා කර්මාන්තයේ නියැලෙන ශිල්පීන්ගේ දත්ත හා තොරතුරු සම්පාදනය, ජනප්‍රියත්වය ගොඩ නැංවීම හා පෞද්ගලික මතක සටහන් පවත්වා ගැනීම
 - ★ සිනමා සමරු ග්‍රන්ථ, විචාර ග්‍රන්ථ, සඟරා, සමරු කලාප ආදී සිනමා සාහිත්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කිරීමට
 - ★ සිනමා විද්‍යාර්ථීන්ගේ අධ්‍යයන කටයුතුවල දී යොදා ගැනීමට
 - ★ සිනමා නිර්මාණ පිළිබඳ මුද්‍රිත මාධ්‍යයෙන් කෙරෙන වෙළඳ දැන්වීම් හා විශේෂාංගවලට ඇතුළත් කිරීමට

ගුරුතුමා: ඔව් නලීන, ඡායාරූපකරණය විතරක් නෙවෙයි, අද හැම ක්ෂේත්‍රයකටම අදාළ බොහෝ විද්‍යුත් උපකරණ නිපදවෙන්නේ සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය යොදා ගෙන. ඉතින් සංඛ්‍යාංක/ඩිජිටල්(Digital)කැමරාව අද ගොඩක් ප්‍රචලිත වෙලා තියනවා.

නලින: සංඛ්‍යාංක ඡායාරූපකරණයේ දී සේයා පටල පාවිච්චි කරන්න අවශ්‍ය නැහැ.

ගුරුතුමා: ඔව්, රසායනික මාධ්‍ය වෙනුවට ඉලෙක්ට්‍රොනික ආලෝක සංවේදක රාශියක් මගින් තමයි ඡායාරූප සටහන් කර ගන්නේ. එසේ සටහන් කර ගන්නා ප්‍රතිබිම්බය විද්‍යුත් සංඥාවක් බවට පත් කර ගෙන දත්ත ගොනුවක් (FRPSXWHU) ~~කොට~~ ගබඩා කර ගන්නවා. මේ රූප ඇතුළත් දත්ත ගොනු කැමරාවට සවි කරල තියෙන මතක කාඩ්පත (Memory Card) තුළ ගබඩා වෙනවා. රූප තැන්පතු ගොනු තිරයක් මගින් පහසුවෙන් බලා ගන්න පුළුවනි.

ලක්ෂාන: මේ වගේ පුදුම හිතෙන හපන්කම් සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය යොදා ගෙන කරන්න පුළුවනි.

නලින: ඒ කොහොම ද?

ලක්ෂාන: සංඛ්‍යාංක ඡායාරූපකරණයට අද පවතින පරිගණකයන් සමග පහසුවෙන් කටයුතු කරන්න පුළුවනි. ඉතින් පරිගණක මෘදුකාංග යොදා ගෙන පහසුවෙන් ඡායාරූප සංස්කරණය කරන්නත් මේ වගේ ස්වභාවිකත්වය ඉක්මවා ගිය අපූරු නිර්මාණ කරන්නත් පුළුවනි.

ගොනු ආකෘති (File Format)

රූප තැන්පතු ගොනු ගබඩා වන්නේ යම් කිසි ආකෘතියකට අනුව ය. එක් එක් ආකෘතිය අනුව රූපයේ ගුණාත්මකභාවයේ වෙනස්කම් දක්නට ලැබෙයි. පහත දැක්වෙන්නේ රූප තැන්පතු ගොනු ආකෘති කිහිපයකි.

JPEG TIFF PNG BMP EPS RAW PSD

ආලෝකයෙන් අදිමු

එදින 10 ශ්‍රේණියේ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය හදාරන සිසුන් සියලු දෙනා වෙනදාටත් වඩා වේලාසනින් පාසලට පැමිණ සිටියෝ ය. පාසල් ඡායාරූප කඳවුර එදිනට යොදා ගෙන තිබීම ඊට හේතුවයි. කඳවුර සංවිධානය කළ ධම්මික ගුරුතුමා සියලු සිසුන් අමතා කතා කළේය.

ගුරුතුමා: සියලු දෙනාට ම සුඛ උදෑසනක් වේවා! අපි හැමෝ ම අද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ ප්‍රායෝගික ව ඡායාරූප ගැනීම පිළිබඳ අත්දැකීමක් ලබාගන්න හොඳයි හැමෝ ම කැමරා ගෙනාව ද?

ලමුන් සියල්ලෝ ම: ඔව් සර්.

ගුරුතුමා: කෝ බලමු. කැමරාවලට අවශ්‍ය බැටරි, සේයා පටල, වගේ දේවල් ගෙනාව ද?

අමාලි: සර් මගේ කැමරාව ඩිජිටල් කැමරාවක්. ඒ නිසා මම සේයා පටල ගෙනාවේ නැහැ.

ඉරේෂා: සර්, කරුණාකරල මගේ කැමරාවට ෆිල්ම් රෝල දාල දෙනව ද?

ගුරුතුමා: හොඳයි. ලක්ෂාන් ගෙනාව කැමරාව මොකක් ද?

ලක්ෂාන්: සර්, මම ගෙනාවේ SLR කැමරාවක්. මේ කැමරාව ශ්‍රමායික (Manual) කැමරාවක්. ඒ නිසා බැටරි අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ.

තිලිණ: සර් මේ තියෙන්නේ මගේ කැමරාව.

සෘණ සේයා

කඩදාසි මත මුද්‍රිත

වර්ණ විනිවිදක පටල

විනිවිදක

6:6 රූපය

ඡායාරූප - මහනුවර උසස් බාලිකා මධ්‍යම පාසල

ගුරුතුමා:

ආ මේක ස්වංක්‍රීය කැමරාවක් නේ. බැටරි දැමීම ද? වෙළඳපොළේ විවිධ වෙළෙඳ නාම යටතේ එක් එක් මාදිලියේ කැමරා විකිණීමට තියෙනවා. කැමරාවක් මිලදී ගැනීමේ දී තමාගේ අවශ්‍යතාවට ගැළපෙන තාක්ෂණයෙන් යුතු කැමරාවක් තෝරා ගත හැකිය. ඡායාරූප ශිල්පය ප්‍රගුණ කරන ආධුනිකයකුට වඩාත් සුදුසු වන්නේ SLR කැමරාවයි.

ගුරුතුමා:

අද අපි පන්තියේ දී ඔයාලා ඡායාරූප නිර්මාණ ගැන කතා කරනවා කිව්වා. හැමෝ ම තමන්ගේ නිර්මාණ අරන් ඇවිත් ඇති. අපි එකින් එක අරගෙන සාකච්ඡා කරමු. මේ තියෙන්නේ ඉරේෂා ගත්ත ඡායාරූපයක්. ඉරේෂා වෛතාසය ඡායාරූපයට හසුකර ගන්න භාවිතා කරල තියෙන්න කැමරා කෝණය ගැන කතා කරන්න ඕන. එයා භාවිතා කරල තියෙන්නේ යටි කෝණී රූපයක් (Low angle shot). ඒ නිසා වෛතාසයේ විශාලත්වය ඉස්මතු වෙලා පෙනෙනවා. මේ විදියට අපට අවශ්‍ය අදහස ප්‍රකාශ කරන්න සුදුසු තැනක කැමරාව පිහිටුවීමෙන් කැමරා කෝණය සකස් කර ගන්න පුළුවනි.

ලක්ෂාන:

ඒකට අපි රූප රාමුවට හසු කර ගන්නේ මොනවද කියල තීරණය කරන්න ඕන.

සේයා පටලය

සේයා පටලයක කාර්ය වන්නේ ඒ මත ආලෝකය පතිත වූ විට ඊට අනුරූප ලෙස ඡායාවක් සටහන් කර ගැනීමයි. සෙලියුලොයිඩ් නම් අමු ද්‍රව්‍යයෙන් නිපදවා ඇති පටය මත ආලෝක සංවේදී රසායනික අඳුනක් (ස්ථරයක්) ගල්වා ඇත. එය රිදී ලෝහය ලවණ සමග මිශ්‍ර වීමෙන් සෑදුන රසායනික මිශ්‍රණයකි. එම අඳුන ආලෝකයට නිරාවරණය වීමෙන් එහි ඇති රිදී අංශු දැවී කළු පැහැ ගැන්වීමෙන් ප්‍රතිබිම්භය උත්පාදනය වේ.

6:7 රූපය - දළ සේයා පටලයක්

ගුරුතුමා: ඔව්, ඡායාරූපයට හසු කර ගන්නා වස්තූන් අපේ අරමුණට අනුවත් ඇසට ප්‍රියජනක ලෙසත් රූප රාමුව තුළ සංවිධානය කර ගැනීම වැදගත්. අභ්‍යාස පොතේ තියන පළවෙනි හා දෙවන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඒ ගැන හොඳ අත්දැකීමක් ලබා ගන්නා.

තිලිණ: ඒ ක්‍රියාකාරකම් හොඳින් කරපු නිසා පින්තූර ගන්න වෙලාවේ ඉක්මණින් සහ පහසුවෙන් හොඳ රූප රාමු නිර්මාණය කර ගන්න පහසු වූණා.

6:8 රූපය - මවුස් වික්‍රපටයෙන්-ඡායාරූපය එම්.ඩී.සී.මීඩියා

ගුරුතුමා: නලීන්ගේ ඡායාරූපයේ නම් අනවශ්‍ය බොහෝ දේ තියනවා. අරමුණට අදාළ සියලු ම දේ ඇතුළත් වීමත්, අදාළ නොවන කිසිවක් ඇතුළත් නොවීමත් ඡායාරූපයක් සාර්ථක වීමට හේතුවක්.

මතක කාඩ් පතක ගබඩා කළ හැකි ඡායාරූප ප්‍රමාණය තීරණය වන සාධක දෙකකි.

1. මතක කාඩ්පතක ධාරිතාව
2. රූපය ගබඩා කිරීම සඳහා වැය වන ඉඩ ප්‍රමාණය

සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණයේ දී ධාරිතාව මනිනු ලබන්නේ බයිට් (Bite), කිලෝ බයිට් (KB), මෙගා බයිට් (MB), ගිගා බයිට් (GB) යන ඒකක වලිනි. වැඩි ධාරිතාවකින් යුතු මතක කාඩ් පතක වැඩි ඡායාරූප ප්‍රමාණයක් ගබඩා කළ හැකිය.

ඡායාරූපය වඩාත් පැහැදිලි හා තීව්‍ර භාවයකින් යුතු වේ නම් එහි ගුණාත්මක භාවය වැඩි ලෙස සලකයි. මීට ඡායාරූපයේ ගහණතාව බලපායි. ගුණාත්මක භාවයෙන් වැඩි වන විට ඡායාරූපයක් ගබඩා කිරීම සඳහා වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ. වැඩි ගුණාත්මක භාවයෙන් යුතු ඡායාරූප වලට වඩා අඩු ගුණාත්මක භාවයෙන් යුතු ඡායාරූප වැඩි සංඛ්‍යාවක් මතක කාඩ් පතක ගබඩා කළ හැකිය.

ගහණතාව (Resolution)

සංඛ්‍යාංක ඡායාරූපයක් සෑදී ඇත්තේ පික්සල් (Pixel) නමින් හඳුන්වනු ලබන කුඩා අංශු රාශියක් එකතුවීමෙනි. ගහණතාවය යනු වර්ග අඟලක් තුළ පවතින පික්සල් සංඛ්‍යාවයි. (Pixel per inch - ppi) වර්ග අඟලක් තුළ පවතින පික්සල් සංඛ්‍යාව වැඩි වන විට ඡායාරූපයේ දෘශ්‍ය තීව්‍රතාව වැඩි වන බැවින් ගුණාත්මක බවින් ඉහළ ය.

ගහණතාව අඩු ඡායාරූපයක් පමණට වඩා විශාලනය කළ විට එහි පික්සල් විශාලනය වී රූපය අපැහැදිලි වී පෙනෙයි. මේ නිසා ඡායාරූපයක ගහණතාව එය භාවිත කරන අවශ්‍යතාව අනුව තබා ගත යුතුය. වෙළඳපොළෙහි පවතින සංඛ්‍යාංක කැමරා වල මෙගා පික්සල් (Mega pixel) ප්‍රමාණයෙන් දක්වන්නේ ද ගහණතාවයි.

- ගුරුතුමා: කෝ බලමු තිලිණිගේ පින්තූරය. තිලිණිට මේ කුරුල්ලාගේ සමීප රූපයක් ගන්න බැරි වුණා නේද?
- තිලිණි: ඔව් කුරුල්ල හිටියේ ගොඩක් ඇත. මම පින්තූරය ගන්න ළඟට ගියා නම් කුරුල්ලා බය වෙලා ඉගිල්ලෙන් තිබුණා.
- අමාලි: දුර රූප කාචයක් පාවිච්චි කළා නම් තිලිණිට කුරුල්ලගේ සමීප රූපයක් ගන්න තිබුණා.
- ලක්ෂාන්: මේ පින්තූරය බොඳ වෙලා ගිහින් වගෙයි.
- ගුරුතුමා: ආ... නියම විදියට නාහිගත වෙලා නැහැ. ශ්‍රමායික නාහිගත කිරීමේ කැමරාවක නම් කාචය සීරු මාරු කරල අපට අවශ්‍ය වස්තුව සුපැහැදිලි කර ගත හැකි. නලින්ගේ මේ පින්තූරය පමණට වඩා අඳුරු පැහැයක් අරන් තියනවා.

සමාන විභාජනයෙන් යුතු ගහණතාව වෙනස් ඡායාරූප දෙකක් පහත දැක්වේ.
 ඒවායේ රූපමය ගුණාත්මක තත්ත්වය සසඳා බලන්න.

ගුණාත්මක බව අඩුයි

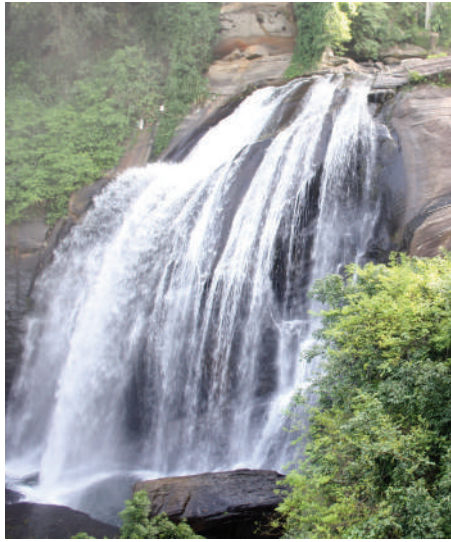
ගහණතාව (Resolution) - 72 ppi

ගුණාත්මක බව වැඩියි

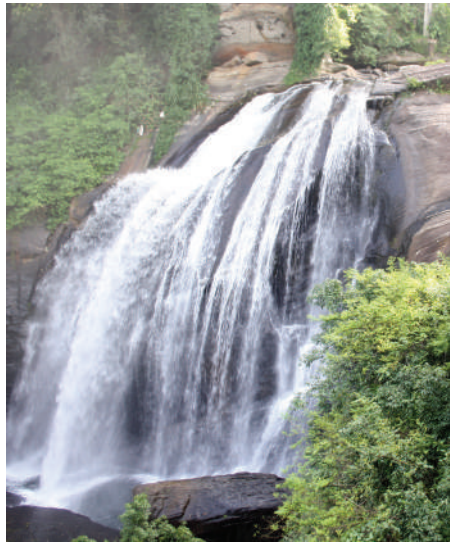
ගහණතාව (Resolution) - 300 ppi

ගුණාත්මක බව අඩුයි

ගහණතාව (Resolution) - 72 ppi

ගුණාත්මක බව වැඩියි

ගහණතාව (Resolution) - 300 ppi

6:9 රූපය - (ඡායාරූප -අන්තර්ජාලයෙනි)

අංකිත තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සිදුකළ ඡායාරූප නිර්මාණ කිහිපයක්

අංකිත හෙවත් ඩිජිටල් ඡායාරූපකරණයේ විශේෂතා

- ❑ ඉහළ ආලෝක සංවේදීතාවක් දක්වන නිසා අඩු ආලෝක තත්ත්වයක් යටතේ වුවත් ඡායාරූප ගැනීමට හැකි වීම.
- ❑ මූලික වශයෙන් උපකරණ මිල දී ගැනීමට වැඩි මුදලක් වැය කිරීමට සිදු වන නමුත්, සේයා පටල මිල දී ගැනීමට සිදු නොවීමත්, අනවශ්‍ය ඡායාරූප මකා දැමීමට හැකි වීමත් නිසා භාවිතයේ දී ලාභදායී වීම.
- ❑ ලබා ගත් ඡායාරූප ඒ අවස්ථාවේ දී ම නැරඹිය හැකි වීම.
- ❑ රසායනික ඡායාරූපකරණයේ දී මෙන් පැසුරුම්කරණය සඳහා කාලය ගත නොවන බැවින් ඉහළ කාර්යක්ෂමතාව.
- ❑ අනවශ්‍ය ඡායාරූප මකා දැමිය හැකි නිසා මතක කාඩ් පතේ ධාරිතාව ඵලදායී අයුරින් යොදා ගත හැකිවීම.
- ❑ පහසුවෙන් පරිගණකය හා සම්බන්ධ කළ හැකි නිසා, කාර්යක්ෂමව සංස්කරණය කිරීමේ පහසුව
- ❑ විද්‍යුත් තැපෑල, අන්තර්ජාලය, ජංගම දුරකතන වැනි සන්නිවේදන ජාලයන්ට පහසුවෙන් යොමු කළ හැකි වීම.
- ❑ අංකිත දත්ත ගොනු වශයෙන් ගබඩා කරන නිසා කාලන්තරයකට පසුව වුවද ඡායාරූපයේ ගුණාත්මකභාවට ආරක්ෂා වී පැවතීම.
- ❑ වැඩි දියුණු කළ උපාංග ආධුනිකයකුට වුවත් පහසුවෙන් මෙහෙයවීමේ පහසුව
- ❑ අංකිත කැමරා ජංගම දුරකතන, අත්ල පරිගණක වැනි උපකරණ වලට පවා එකතු කොට ඇති බැවින් ජීවිතයේ බොහෝ සන්නිවේදන අවස්ථාවලට පහසුවෙන් භාවිතා කළ හැකි වීම.

පැවරුම්

1. රසායනික ඡායාරූප හා ඩිජිටල් ඡායාරූප සංසන්දනය කරන්න.
2. ඩිජිටල් කැමරාවකින් ලබා ගත් ඡායාරූපයක් පරිගණකයට ඇතුළු කර එය විශාල කිරීමේ දී කෙබඳු වෙනස්කම් ඇති වන්නේදැයි අධ්‍යයනය කරන්න.

කැමරාව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තාක්ෂණය අනුව කැමරා වර්ග

ග්‍රෞයික කැමරා

6:10 රූපය

ඡායාරූප ශිල්පියා විසින් කැමරාවේ සියලු කොටස් මෙහෙයවන යාන්ත්‍රික කැමරා

ස්වයංක්‍රීය කැමරා

6:11 රූපය

නිෂ්පාදනයේ දී හෝ ඡායාරූප ශිල්පියා විසින් සැලසුම් කරන ලද ආකාරයට අනුව ස්වයංක්‍රීය ව ක්‍රියා කරන විද්‍යුත් - ඩිජිටල් කැමරා

6/5# \$VLQJOH# OHQVH# 5HÀHෆ
ප්‍රතිඡායා) කැමරාව

ඡායාරූප ශිල්පීන් අතර බොහෝ සෙයින් ප්‍රචලිත කැමරා වර්ගයකි. එහි ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ මානනය හා අනාවරණය යන අවස්ථා දෙකෙහිදීම එකම කාචයක් භාවිත වන නිසා ඡායාරූප ශිල්පියා දර්ශන දැක්මෙන් දකින රූප රාමුව ම රූප ගත වීමයි. එමෙන්ම කැමරාවේ උපාංග අවශ්‍ය පරිදි හැසිරවීමට ඇති හැකියාව නිසා නිර්මාණාත්මක නිදහසක් ඡායාරූප ශිල්පියාට හිමි වෙයි.

අවශ්‍ය පරිදි කැමරා කාච මාරු කිරීමට හැකි වීම ද SLR කැමරාවේ තවත් පහසුකමකි.

කැමරාවක් හැසිරවීමේ දී එහි ඇති කොටස් පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබීම අවශ්‍ය වේ.

කැමරාවක අනිවාර්යයෙන් ම පිහිටන කොටස් තුනකි.

1. කැමරා කාචය (Lens)
2. ද්වාරය (Shutter)
3. කාච විවරය (Aperture)

ජායාරූපයක් ගන්නේ කොහොම ද?

ජායාරූපයක් ගැනීම තාක්ෂණික මෙන් ම නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාවලියක්. ඒ නිසා හොඳ ජායාරූපයක් ගැනීමට ජායාරූපකරණ තාක්ෂණ නිර්මාණශීලී ව හැසිරවීම පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් සහ පළපුරුද්දක් ඔබ විසින් ලබා ගත යුතු වේ.

ජායාරූපයක් ගැනීමේ දී පියවර තුනක් පසු කළ යුතුයි.

1. මානනය

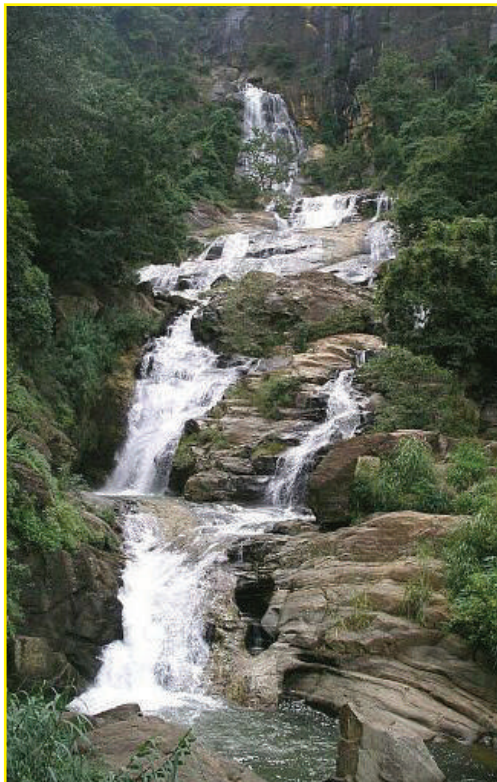
අරමුණට අනුව ජායාරූපයට හසු කර ගන්නේ කුමක් ද යන්න තීරණය කරයි. රූප රාමුවට ඇතුළත් වන්නේ මොනවා ද හා ඒ අනුව කැමරාව පිහිටුවා ගැනීම මානනයේ දී සිදු කරයි. රූප රාමුව තුළ මනා ලෙස වස්තූන් පිහිටුවීම ඉතා වැදගත් වේ.

2. නාභිගත කිරීම

ජායාරූපයට හසු කර ගන්නා අරමුණ වඩාත් පැහැදිලි වන සේ කාචය සිරු මාරු කර ගැනීම

3. අනාවරණය

කාච විවරයේ හා ද්වාරයේ පිහිටීම නිසි පරිදි සකස් කොට ආලෝකය පාලනය කිරීම සහ ප්‍රතිබිම්බය සටහන් කර ගැනීම.

6:12 රූපය

සාර්ථක ජායාරූප

6:13 රූපය

6:14 රූපය

අසාර්ථක ඡායාරූප

6:15 රූපය

6:16 රූපය

සාර්ථක ඡායාරූප

6:17 රූපය

රූප සංරචනය (Composition) හෙවත් රූප රාමුව තුළ අඩංගු වස්තූන් නිසි පරිදි සංවිධානය කොට තිබීම

චිත්‍ර ශිල්පියා මෙන්ම ඡායාරූප ශිල්පියා ද නිර්මාණාත්මක අපේක්ෂාවෙන් යුතු ව රූප රාමුව තුළ ඇතුළත් වස්තූන් නිසි පරිදි සංවිධානය කර ගැනීම රූප සංරචනය ලෙස හැඳින්වේ. රූප සංරචනය පිළිබඳ අනිවාර්යයෙන් අනුගමනය කළ යුතු නීති නැත. නමුත් පිළිගත් රීති කිහිපයක් හඳුනා ගනිමු.

ස්වර්ණමය රීතිය (The golden rule)

රූප රාමුවේ සිරස් හා තිරස් පැතිවල තුනෙන් එක් වන ස්ථානවලට මිනිස් ඇස වැටියෙන් යොමුවේ. මේ නිසා රූප රාමුවක් සකස් කිරීමේ දී වැටියෙන් අවධානය යොමු විය යුතු වස්තූන් එම ස්ථාන වල තබනු ලැබේ. එසේත් නොමැති නම් ඒ ස්ථාන ආශ්‍රිත රේඛාවල වස්තූන් පිහිටුවීම සිදු කරයි.

6:18 රූපය: ඡායාරූපය-ඒ.අමරසේකර

අනවශ්‍ය දේ ඇතුළත් වී ඇති නිසා ඡායාරූපය පැහැදිලිව දැක ගත නොහැක. (අවශ්‍ය ඡායාරූප කෝණය කොටුව තුළ දිස්වේ)

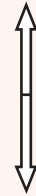
6:19 රූපය ස්වර්ණමය ඊතියට අනුව වස්තුව ස්ථානගත කොට ඇත

විවිධ දෘශ්‍ය රටා හා හැඩතල අනුව වස්තූන් පිහිටුවීම
 ජ්‍යාමිතික හැඩතල හා විවිධ රටා අනුව රූප රාමුව තුළ වස්තූන් ස්ථානගත කිරීමෙන් ප්‍රියමනාප ඡායාරූපයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට හැකියාව ඇත.

පටල වේගය (Film Speed)

පටල වේගයෙන් දැක්වෙන්නේ පටල පටයක ආලෝක සංවේදීතාවයි. පටල වේගය අඩු හෝ වැඩි වීම මත පටලයේ ආලෝක සංවේදීතාව වැඩි හෝ අඩු වීම සිදු වේ. පටල වේගය හඳුනා ගන්නේ සම්මත ISO අගයන් භාවිතයෙනි. අඩු ආලෝක තත්ත්වයක් යටතේ ඡායාරූප ගැනීමට වැඩි පටල වේගයකින් යුතු පටල පටයක් භාවිත කළ හැකිය.

50	ISO	ආලෝක සංවේදීතාව අඩු
100	ISO	
200	ISO	
400	ISO	
800	ISO	
1600	ISO	
3200	ISO	ආලෝක සංවේදීතාව වැඩි

නිසි මොහොතට පෙර හෝ පසු ග්‍රහණය කර ගන්නා ඡායාරූපය සාර්ථක නොවේ.

6:20 රූපය

කාච වර්ග (Lenses)

සාමාන්‍ය කාච (Normal lens)

පියවි ඇසට පෙනෙන දර්ශනයට සමාන ලෙස වස්තු ඡායාරූපයට හසු කර ගත හැකි ය.

දුර රූප කාච/ පටු කෝණ කාච (Tele photo lens)

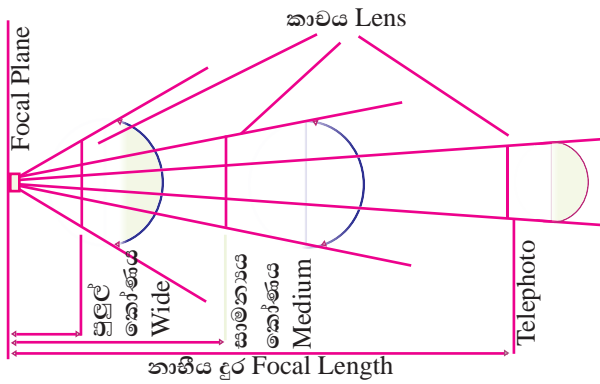
සාමාන්‍ය කාචයට වඩා පටු වූ කාච කෝණයකින් යුතු බැවින් ඇත පවතින වස්තුවල සමීප රූප ලබාගත හැකි ය.

පුළුල් කෝණ කාච (Wide angle lens)

සාමාන්‍ය කාචයට වඩා පුළුල් කාච කෝණයකින් යුතු බැවින් පුළුල් පරාසයක ඇති වස්තු ඡායාරූපයට හසු කර ගත හැකි ය.

යුහුම් කාච (Zoom lens)

මෙම කාච වල නාභීය දුර වෙනස් කළ හැකිය. එම නිසා එකම කාචය අවශ්‍ය පරිදි දුර රූප කාචයක් හෝ පුළුල් කෝණ කාචයක් ලෙස භාවිත කළ හැකි ය.

කාචයේ නාභීය දුර වැඩි වෙත් ම කාච කෝණය පටු වන ආකාරය ඉහත රූප සටහන් මගින් පැහැදිලි කර දෙයි.

පටු කෝණය

සාමාන්‍ය කෝණය

පුළුල් කෝණය

ක්‍රියාකාරකම් 01

ඡායාරූපකරණයට පිවිසෙන ඔබට විනෝදජනක අභ්‍යාසයක් ප්‍රථමයෙන් ඉංග්‍රීසි L අකුර හැඩයේ රාමු දෙකක් කාඩ් බෝඩ්වලින් සකස් කර ගන්න. ඒවායේ එක් පැත්තක් කළු පාටත් අනෙක් පැත්ත සුදු පාටත් වනසේ වර්ණ කර ගන්න.

ඔබ විසින් කලින් ගන්නා ලද ඡායාරූප හා පුවත්පත්, සඟරා, කැලැන්ඩර්, ආදියෙන් ද ඡායාරූප ගොන්නක් එකතු කරගන්න.

එම ඡායාරූපවලට ඔබ සකසා ගත් රාමු දෙක තැබීමෙන් රූප සංරචනය පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගන්න. රාමු දෙක එහා මෙහා කිරීමෙන් ඡායාරූපය තුළ තවත් හොඳ රූප රාමු සොයා යාමට ඔබට පුළුවන.

එක් ඡායාරූපයක් තුළ රූප රාමු කිහිපයක් වුවත් සොයා ගැනීමට ඔබට හැකියාව ඇත. ඡායාරූපයේ වර්ණවල තද සහ ලා පැහැය අනුව රාමුවේ කළු සහ සුදු පැති පාවිච්චි කරන්න.

6:21 රූපය

ක්‍රියාකාරකම් 02

රූප රසය සොයා යමු

කලින් ගන්නා ලද ඡායාරූප බලා රූප සංරචන අත්දැකීම් ලද ඔබ දැන් සැබෑ ලෝකයේ රූප රාමු සොයා යන්න. ඒ සඳහා ඔබට ප්‍රථමයෙන් කැමරාවක් අවශ්‍ය වන්නේ නැත. ඔබගේ දැන් යොදා ගෙන රූප රාමු ගවේෂණය කළ හැකිය.

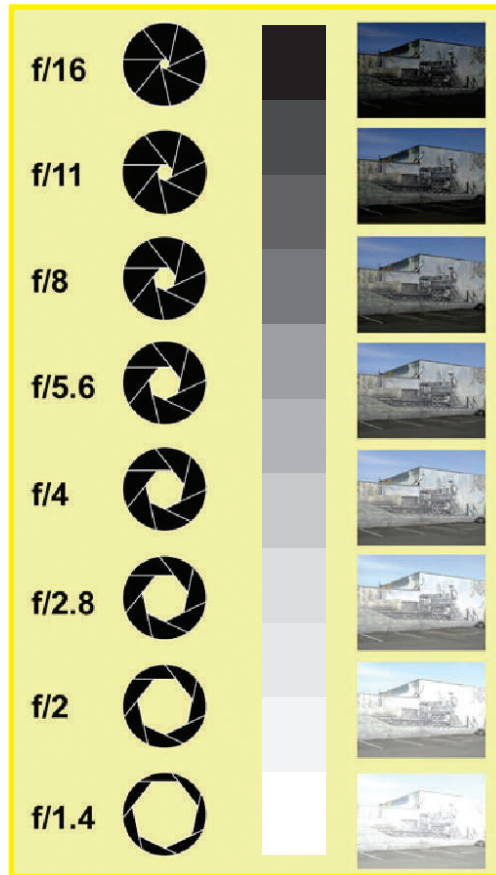
ඔබගේ දැන්වල ඇඟිලි එකට ලං කොට දබරගිල්ල සහ මහපටගිල්ල අතර 90° ක කෝණයක් සෑදෙන සේ අත් කරන්න.

දැන් අත් දෙකේ ම දබරගිල්ල සහ මහපටගිල්ල අතර පවතින පරතරය උපයෝග කර ගෙන හතරැස් රාමුවක් සකස් කර ගන්න. එම රාමුව අතරින් ඔබේ ඇස මෙහෙයවා අවට පරිසරයේ සෞන්දර්යාත්මක රූප රාමු ගොඩ නගන්න.

අනාවරණය ක්‍රියාවලියේ දී ආලෝකය පාලනය කිරීම සඳහා බලපාන කැමරාවේ කොටස් දෙකකි. ඒවා කාච විවරය (Appeture) සහ ද්වාරයයි. (Shutter)

කාච විවරය (Appeture)

කාච විවරයේ ප්‍රමාණය වෙනස් කිරීමෙන් කාචය තුළින් කැමරාව තුළට ගලා යන ආලෝකය පාලනය කළ හැකිය. කාච විවරයේ ප්‍රමාණය හඳුනා ගැනීමට සම්මත කාච විවර ප්‍රමාණයන් f අගය මගින් හඳුන්වනු ලබයි. අගයට f අනුරූපව කාච විවරයේ ප්‍රමාණය වෙනස් වන ආකාරය හා එය ඡායාරූපයේ ආලෝක තත්ත්වයට බලපාන ආකාරය දකුණු පස ඇති රූපයෙන් පැහැදිලි වේ. එක් f නැවතුමක් ඉදිරියට යන විට ආලෝකය අඩකින් අඩු වන අතර එක් f නැවතුමක් පසු පසට යන විට ආලෝකය දෙගුණයකින් වැඩි වීම සිදු වෙයි.

6:22 රූපය

ද්වාරය (Shutter)

සේයා පටලය හෝ ආලෝක සංවේදී විද්‍යුත් උපකරණය ආලෝකයට නිරාවරණය වන්නේ ද්වාරය විවෘත වීමෙනි. ද්වාරය වැඩි කාලයක් විවෘත ව පැවතීමෙන් වැඩි ආලෝක ප්‍රමාණයක් ද ද්වාරය අඩු කාලයක් විවෘත ව

පැවතීමෙන් අඩු ආලෝක ප්‍රමාණයක් ද ගලා එයි. අනාවරණ කාලය ලෙස හඳුන්වන්නේ ද ද්වාර වේගය යි. ද්වාර වේගය එකින් එක වැඩි වීමේ දී ආලෝකය අඩක් බැගින් අඩු වෙයි.

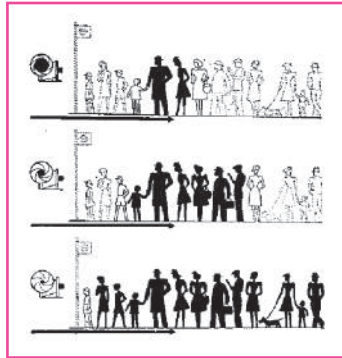
ද්වාර වේගය	තත්පරයෙන්
1	1/125
1/2	1/250
1/4	1/500
1/8	1/1000
1/15	1/2000
1/30	1/4000
1/60	1/8000

ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර (Depth of field)

කාලය යම් වස්තුවක් නාභිගත කළ පසු එම වස්තුවේ සිට ඉදිරියට සහ පසු පසට පැහැදිලි ව පෙනෙන දුර ප්‍රමාණය ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර ලෙස හැඳින්වේ. ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර අඩු වැඩි කර ගැනීමෙන් නොයෙකුත් නිර්මාණ කළ හැකිය.

ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර

ලෙකු කාල විවරය

ඉතා අඩු ක්ෂේත්‍ර ගැඹුරක් ඇතිවීම

මැදි කාල විවරය

ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර ඉදිරියට වඩා පසු පසට මදක් වැඩි වී ඇතිවීම

කුඩා කාල විවරය

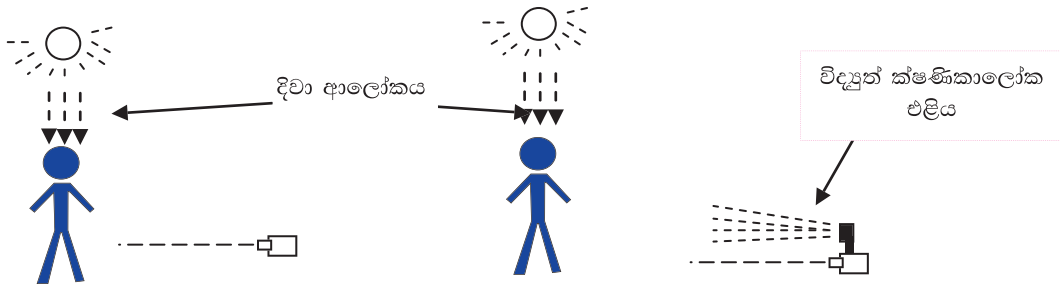
ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර වැඩිවී පසු පසින් අනන්තය දෙසට වැඩිවීම

එක ම දුරකට නාභිගත කිරීම

6:23 රූපය

උපුටා ගැනීම - කොතලාවල සේන, ඡායාරූප කලාව සහ ආලෝක මායාව, කර්තෘ ප්‍රකාශන2003

- ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර වෙනස් වීම කෙරෙහි බලපාන සාධක කිහිපයකි.
1. කාල විවරය -කාල විවරය විශාල වන විට ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර අඩු වේ.
 2. කාලයේ නාභීය දුර වැඩි වන විට ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර අඩු වේ.
 3. කැමරාවේ සිට වස්තුවට ඇති දුර අඩු වන විට ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර අඩු වේ.

දැඩි සුර්යාලෝකය නිසා තද සෙවනැලි මතු වූ ඡායාරූපය

ඉදිරියෙන් විද්‍යුත් ක්ෂණිකාලෝක ඵලයක් භාවිතා කර සමබර ආලෝකකරණය සහිත ඡායාරූපය

6:24 රූපය

ඡායාරූපකරණයේ නිර්මාණාත්මක ක්‍රම - විධි

වාර්තාකරණ ඡායාරූප

ඡායාරූපය වාර්තාවක් වන්නේ භෞතික වස්තූන් ඒ අයුරින් ම ප්‍රතිරූපණය කිරීමට ඇති හැකියාව නිසා ය. වාර්තාවක් සපයනුයේ යම් සිදුවීමක් පිළිබඳ ව ය. ඡායාරූපයක් සපයනුයේ ද යම් සිදුවීමක් පිළිබඳ ව ය. ඡායාරූපය නරඹන්නාට තේරුම් ගැනීමට තරම් පැහැදිලි තොරතුරු එහි අඩංගු විය යුතු ය. ඒ සඳහා පහත සඳහන් කරුණු කොතරම් අදාළ වේදැයි විමසා බලමු.

1. අදාළ සියලු විස්තර ඇතුළත් ව තිබීම
2. අනවශ්‍ය දෑ ඇතුළත් නොවීම
3. රාමුව තුළ ඡායාරූපික වස්තූන් මනාව සංවිධානය කර තිබීම
4. උචිත කැමරා කෝණය
5. නිවැරදි ආලෝකය
6. නිවැරදි අනාවරණය
7. ඡායාරූපය සටහන් කර ගන්නා නිසි මොහොත

රට වාහන අනතුරක් සිදු වූ විට පොලිස් නිලධාරියෙක් එම සිදුවීම ඡායාරූප ගත කරනුයේ වාර්තා කිරීම පිණිස ය. අනතුරට ලක් වූ සියලු පාර්ශ්වවලට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් වන සේ සිදු වීම පිළිබඳ ව විස්තරාත්මක ඡායාරූප ඔහුට අවශ්‍ය වේ. රක්ෂණ නියෝජිතයෙක් එම සිදුවීම ම ඡායාරූප ගත කළත් ඔහුට රූප ගත කිරීමට අවශ්‍ය වන්නේ තමන්ගේ සේවා ලාභියාගේ වාහනයට සිදු වූ හානිය පමණි. ඒ අනුව උක්ත කරුණු හත මොවුන් දෙදෙනාට අදාළ වන්නේ දෙයාකාරයකට ය.

ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූප

ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූප මගින් වාර්තාකරණය සිදු වුවත් එය විශේෂ ඡායාරූප ප්‍රභේදයක් වන්නේ ජන මාධ්‍යයක් වන පුවත්පත් මාධ්‍ය සමග බැඳී පැවතීම ය. වර්තමානයේ ප්‍රවෘත්තිමය වෙබ් අඩවිවල ද ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූප පළ වුවත් ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූපයේ ශිල්පීය ලක්ෂණවල වෙනසක් ඇත.

ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූපයට විෂය වන්නේ ප්‍රවෘත්තිමය වටිනාකමින් යුතු සිදුවීමකි. කාලෝචිත බව, කැපී පෙනීම, බලපෑම, සමීපතාව, මානව ඇල්ම, අසාමාන්‍ය බව, නැවුම් බව හා ගැටුම්කාරී බව යන ප්‍රවෘත්තිමය ගුණාංග ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූපයක ද අඩංගු වේ. ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූප ශිල්පියකු නිරන්තරයෙන් අවදියෙන් සිටින, සුක්ෂ්ම ඇසක් සහිත මෙන් ම ක්‍රියාශීලී අයකු විය යුතු ය.

නිර්මාණාත්මක ඡායාරූප

දායක මාධ්‍යයක් ලෙස ඉහළ ප්‍රකාශනාත්මක හැකියාවක් නිශ්චල ඡායාරූපය සතු වේ. වෙනත් කලා මාධ්‍යයක් සේ ම නිර්මාණකරුවකුට තම අත්දැකීම් සෙසු අය සමග බෙදා හදා ගැනීමට ඡායාරූප ශිල්පය යොදා ගත හැකි ය. සෘජු වාර්තාකරණයෙන් තොර ව ඡායාරූප ශිල්පයේ ඇති නිර්මාණාත්මක ක්‍රම - විධි යොදා ගනිමින් වක්‍ර අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම නිර්මාණාත්මක ඡායාරූපකරණයේ ලක්ෂණයයි.

ඡායාරූප ශිල්පියාගේ අපූර්ව නිර්මාණ හැකියාවන්, පෞද්ගලික දෘෂ්ඨියන් එක් ව නිර්මාණාත්මක ඡායාරූපයක් බිහි වේ. ශිල්පීය නිර්මාණ හැකියාව කැපවීමෙන් යුතු පුහුණුව හා අභ්‍යාසය මගින් ලැබෙන්නකි. පෞද්ගලික දෘෂ්ටිය අත්දැකීම් බහුල බව, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති බව, විවිධ නිර්මාණ පරිශීලනය කිරීම මගින් හිමි වෙයි.

එසේ නම් නිර්මාණාත්මක ඡායාරූපකරණය පිළිබඳ හැකියාව ඔබ විසින් ම වර්ධනය කර ගත යුතු එකක් බව ඔබට වැටහෙනවා ඇති.

ඡායාරූපයක් නිර්මාණය කැමරාවක් අතට ගත් පමණින් කළ හැකි දෙයක් නොවේ. රූපයේ සෞන්දර්යාත්මක ගොඩනැංවීම පිළිබඳ අත්දැකීම් රැසක් ඔබ විසින් එකතු කර ගත යුතුය. ඒ සඳහා ප්‍රවීණ ඡායාරූප ශිල්පීන්ගේ උසස් නිර්මාණ නරඹා රස විඳීම හා ප්‍රායෝගික ව භාවිත වන නොයෙකුත් ආකාරයේ ඡායාරූප බලා අධ්‍යයනය කිරීම කළ හැකි ය. එමෙන් ම සාහිත්‍ය, ගීතය, නාට්‍ය, සිනමාව වැනි කලා මාධ්‍යයන් ඇසුරු කිරීමෙන් ද සමාජය සුක්ෂ්ම ව නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ද ලබන අත්දැකීම් සාර්ථක නිර්මාණකරණයකට මග පාදයි.

6.25 රූපය - ප්‍රවාහිනී ඡායාරූපයක්

ඔබ සැබෑ ලෝකයේ දී බොහෝ දුර්ගත හා සිදුවීම් පිළිබඳ සංවේදී වන අවස්ථා තිබෙන්නට ඇත. එම සිදුවීම් ඒ අයුරින් ම ඡායාරූපයට නගා ගැනීමට ඔබ දැරූ උත්සාහයන් අසාර්ථක වන්නට ද ඇත. එවැනි අත්දැකීමක් තමාට දැනෙන අයුරින් ම අන් අයටත් සන්නිවේදනය කොට සියලු දෙනාගේ ම ඡායාරූප අත්දැකීමක් බවට පත් කර ගන්නේ කෙසේ ද?

ඒ පිළිබඳ නිශ්චිත නීති රීති නැත. නමුත් විත්‍ර කලාව, සිනමාව, රූපවාහිනිය හා ඡායාරූපකරණය යන මාධ්‍ය වල සාමාන්‍යයෙන් භාවිත කරන සම්මතයන් ඇසුරින් ඔබට නිර්මාණාත්මක ඡායාරූපකරණයට ආරම්භයක් ලබා ගත හැකිය.

වර්ණ භාවිතයෙන් අදහස් ප්‍රකාශනය

<p>උණුසුම් වර්ණ ගිනියම වේගවත් බව තහනම අන්තරාය සෝෂාව නොඉවසිල්ල විරෝධය කැපී පෙනීම ගතික බව නොසන්සුන් බව</p>	<p>සිසිල් වර්ණ සිසිලස මන්දගාමීත්වය අවසරය රැකවරණය නිහැඬියාව ඉවසීම එකඟතාව අහිංසකත්වය ස්ථිතික බව සන්සුන් බව</p>	<p>සුදු වර්ණය පැහැපත් බව මෘදු බව සාමය සැහැල්ලුව කාරුණික බව ගුණාත්මක බව පවිත්‍රත්වය</p>	<p>කළු වර්ණය දුර්වර්ණ බව රළු බව ගුරු බව විරෝධය බර සවි ශක්තිය ගුප්ත බව අපවිත්‍ර බව</p>
---	---	---	--

පැහැදන්තරය

ඡායාරූපයක ආලෝකය හා අඳුර අතර අනුපාතය පැහැදන්තරය ලෙස හඳුන්වයි. පැහැදන්තරය හැසිරවීම මගින් ආලෝකය හා අඳුර භාවිතය පිළිබඳ අර්ථ මතු කළ හැකිය. පැහැදන්තරය අඩු වීම ආලෝකය ලෙසටත් පැහැදන්තරය වැඩි වීම අඳුර ලෙසටත් අදහස් ප්‍රකාශනයේ දී භාවිත කළ හැකිය.

සැලසුම්කරන ලද ඡායාරූප

ඡායාරූප ශිල්පය සමාජයේ බොහෝ අංශ සමග බැඳී පවතියි. වෘත්තීය ඡායාරූප ශිල්පියකුට තම සේවාව විවිධ ක්ෂේත්‍ර වලට සම්බන්ධ වෙමින් ලබා දීමට සිදු වෙයි. ඒවාට තම සේවා ලාභියාගේ අවශ්‍යතාව සාර්ථකව සපුරාලීම සඳහා තම ඡායාරූප කුසලතාව මෙහෙයවීම ඡායාරූප ශිල්පියාගේ කාර්යයයි.

වාර්තාකරණ ඡායාරූප හැරුණුකොට වෙනත් ඡායාරූප කලින් සැලසුම් කොට රූපගත කරන අවස්ථා දක්නට ලැබෙයි. වෙළඳ දැන්වීම් සඳහා අවශ්‍ය කරන ඡායාරූප, සඟරා හා පොත් පිටකවර සඳහා අවශ්‍යවන ඡායාරූප, පුරා විද්‍යාත්මක ඡායාරූප, ගුවන් ඡායාරූප ආදිය සැලසුම් කොට රූපගත කරන ඡායාරූප ගණයට අයත් වේ.

නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පීය වෘත්තීය

අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා ද විනෝදාංශයක් ලෙස ද තම වෘත්තීයට අදාළ ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම සඳහා මෙන් ම ජීවන වෘත්තීයක් ලෙස ද ඡායාරූපකරණයේ නියුතුවන්නන් ඇත. කුමන අවශ්‍යතාවක් වෙනුවෙන් චුවත් සාර්ථක ඡායාරූප ශිල්පියකු වීමට ප්‍රමාණවත් න්‍යායික හා ප්‍රයෝගික දැනුමක් ලබා තිබීම අවශ්‍ය වේ.

වෙනත් කෙනෙකුගේ රූපයක් හිමිකරුගේ අවසරයකින් තොරව ඔබ විසින් ළඟ තබා ගැනීම හෝ පරිහරණය කිරීම ගැන ඔබ කුමක් සිතන්නේද? එය සියලුම ආගමික ඉගැන්වීම්වලට අනුව මෙන්ම නීතියට හා සදාචාරයට අනුව ද වැරදි ක්‍රියාවකි.

6:27 රූපය

ඡායාරූප තාක්ෂණය ඉතා ඉහළ තත්ත්වයක පවතින වර්තමානයේ සාර්ථක ඡායාරූපකරණයේ නියුතු වීමට විශේෂ අධ්‍යාපනයක් අවශ්‍ය නොවන බවට වැරදි මතයක් ඇති විය හැකිය. නමුත් ඡායාරූපයක් නිර්මාණය කරනු ලබන්නේ තාක්ෂණය විසින් නොව තාක්ෂණය පිටුපස සිටින නිර්මාණශීලී මිනිසා විසින් බව අපි අවබෝධ කර ගෙන ඇත්තෙමු. සාර්ථක ඡායාරූප ශිල්පියකු වීමට ඒ පිළිබඳ පිළිගත් ශාස්ත්‍රීය නිර්ණායකවලට අනුව ප්‍රමාණවත් හැදෑරීම්වල නිරත වීම වැදගත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ නිශ්චල ඡායාරූප අධ්‍යයන අවස්ථා

පාසල් අධ්‍යාපන අවස්ථා

- ශ්‍රී ලංකා ශිෂ්‍ය ඡායාරූප සමිති සම්මේලනය
පාසල් ඡායාරූප සංගම් එකතුකොට 1976 දී මෙම ආයතනය පිහිටුවා ඇත. පාසල් සිසුන් සඳහා වසරක ඡායාරූප ශිල්ප සහතික පත්‍ර පාඨමාලාවක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

නිශ්චල ඡායාරූපකරණය පිළිබඳ උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා

- කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය
නාට්‍ය හා රංග කලාව සහ ප්‍රතිබිම්බ කලා අංශය මගින් ප්‍රතිබිම්බ කලා උපාධි පාඨමාලාව යටතේ නිශ්චල ඡායාරූපකරණය හැදෑරීමට අවස්ථාව සලසා ඇත. ඊට අමතර ව විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් නො වන අය සඳහා ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් ද පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.
- කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශ්‍රී පාලී මණ්ඩපය
ප්‍රසංග කලා අධ්‍යනාංශයේ ඡායාරූප ශිල්පය විෂය ඒකකයක් උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.
- සෞන්දර්ය කලා විශ්ව විද්‍යාලය
දෘශ්‍ය කලා උපාධි පාඨමාලා සඳහා ඡායාරූප ශිල්පය විෂය ඒකක හැදෑරීමට අවස්ථාව සලසා ඇත.

නිශ්චල ඡායාරූපකරණය පිළිබඳ මූලික හැදෑරීම් සිදු කළ හැකි වෙනත් රාජ්‍ය නොවන ආයතන

- ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඡායාරූප කලා සංගමය (National Association of Photographers - Sri Lanka)
- හැගොඩ සේයා ශිල්ප නිකේතනය (Hegoda School of Photography)
- ශ්‍රී ලංකා ඡායාරූප කලා සංගමය (Photographic Society of Sri Lanka)

ඡායාරූපකරණ වෘත්තීය අවස්ථා

නිශ්චල ඡායාරූපකරණය ජනයා අතර ප්‍රචලිත වීම නිසා ඒ සඳහා සමාජයේ ඇති ඉල්ලුම ද වැඩි වී ඇත. මේ නිසා වෘත්තීයක් ලෙස නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පයට පිවිසීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තාවන් ද බහුලය. ඡායාරූප ශිල්පයට අදාළ ප්‍රධානතම වෘත්තීය වන්නේ රූපගත කිරීමේ කාර්යයයි. රූපගත කරන පුද්ගලයා හඳුන්වන්නේ ඡායාරූප ශිල්පියා ලෙසයි.

ඡායාරූප ශිල්පය විවිධ ක්ෂේත්‍ර හා සම්බන්ධ වන බැවින් ඒ ඒ ක්ෂේත්‍ර වල විශේෂඥ දැනුම ලැබූ ඡායාරූප ශිල්පීහු ද සිටිති. ප්‍රවෘත්ති ඡායාරූප, මංගල ඡායාරූප, වන සත්ත්ව ඡායාරූප, වෙළෙඳ දැන්වීම් ඡායාරූප, මෝස්තර නිරූපණ ඡායාරූප එවැනි ක්ෂේත්‍ර කිහිපයකි.

ඡායාරූප ශිල්පියකුට කිසියම් ආයතනයකට බැඳී රැකියාවක් ලෙස එම ආයතනයේ අවශ්‍යතාව පරිදි ඡායාරූපකරණයේ නිරත විය හැකිය. පුවත්පත් ආයතන, ඡායාරූපශාලා, වෙළෙඳ දැන්වීම් නිර්මාණය කරන ආයතන ආශ්‍රිතව මෙවැනි රැකියා අවස්ථා ඇත. නමුත් ඕනෑම අයකුට ඕනෑම ආයතනයකට තමාගේ සේවය ලබා දෙමින් ස්වාධීන ඡායාරූප ශිල්පියකු ලෙස කටයුතු කිරීම ද එලදායි ස්වයං රැකියාවකි.

ඡායාරූපකරණය හා සම්බන්ධ තවත් වෘත්තීන් හඳුනාගත හැකි ය.

- ❖ රූපගත කිරීම් සහායක
- ❖ ආලෝකකරණ ශිල්පී
- ❖ ඡායාරූප මුද්‍රණ ශිල්පී
- ❖ ඡායාරූප සංස්කරණ ශිල්පී
- ❖ ඡායාරූප කර්තෘ
- ❖ ඡායාරූප නිමැවුම් ශිල්පී

ඡායාරූප ශිල්පය උපයෝග කරගෙන ඉහළ ව්‍යාපාරික අවස්ථාවන් උදා කර ගැනීමට ද හැකියාව ඇත. එවැනි අවස්ථා අංශ කිහිපයක් ඔස්සේ විහිද යයි.

- ❖ විත්‍රාගාර සේවා
- ❖ උපකරණ නිෂ්පාදනය, ආනයනය හා බෙදාහැරීම හා අලෙවි සේවා
- ❖ ඡායාරූප සංස්කරණ හා සැලසුම් සේවා
- ❖ ඡායාරූප ගොනු සැකසීමේ සේවා
- ❖ ඡායාරූප රාමුගත කිරීමේ හා ප්‍රදර්ශන සේවා
- ❖ නිරූපණ ශිල්පී සේවා

ඡායාරූප ශිල්පියකු හෝ සේවා ආයතනයක් ජනතාව අතර ප්‍රචලිත වන්නේ ලබා දෙන සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය හා කාර්යක්ෂමතාව අනුවයි. නූතන වාණිජවාදී සමාජයේ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා උපරිම මට්ටමෙන් ඉටු කරන්නෝ ඉහළ ධනයක් උපයති. ඒ සඳහා වෘත්තීය අවබෝධය, දැනුම මෙන් ම කැපවීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ජායාරූප වෘත්තීය ශික්ෂණය

මින් ම වෘත්තීයකින් සමාජයට එලදායි සේවාවක් ඉටු වීමට එම වෘත්තියේ නියුක්තිකයින්ගේ ශික්ෂණය ඉතා වැදගත් වේ. නිසි වෘත්තීය ශික්ෂණයකින් යුතු තැනැත්තා තම වෘත්තීය ගරුත්වය ආරක්ෂා කරමින් සාර්ථක ජායාරූප ශිල්පියකු බවට පත්වේ. එවැන්නන් සමාජයේ ඇගයීමට ලක් වන අතර කාගේත් සිත දිනා ගැනීමට සමත් වේ. ජායාරූප ශිල්පීය වෘත්තීයකයකු සතු විය යුතු ලක්ෂණ හඳුනාගනිමු.

- ◆ ජායාරූපකරණය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුම
- ◆ නිර්මාණශීලී වීම
- ◆ නව තාක්ෂණය හා අත්වැල් බැඳ ගැනීම
- ◆ ඉගෙනීමට කැමැත්තක් දැක්වීම
- ◆ කලට වේලාවට වැඩ කිරීම
- ◆ සෙසු අය හා සුභද්‍රශීලී ව කටයුතු කිරීමේ හැකියාව
- ◆ ජායාරූප ශිල්පය පිළිබඳ නෛතික හා සදාචාරාත්මක සීමාවන් පිළිබඳ වැටහීම
- ◆ ආචාරශීලී පුද්ගලයකු වීම
- ◆ සේවා දායක අපේක්ෂා හා ප්‍රතිචාර වෙත නම්‍යශීලී වීම
- ◆ මනා කළමනාකරණයකින් යුතු වීම

නිශ්චල ජායාරූපකරණයේ ආචාරධර්ම

වෘත්තීය වශයෙන් හෝ විනෝදාංශයක් වශයෙන් හෝ ජායාරූපකරණයේ නිරත වන්නකු ඊට අදාළ ආචාරධර්ම පිළිබඳ මනා වැටහීමකින් කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ. එමගින් ජායාරූපකරණයේ අවභාවිතයන් වළක්වා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

අතීතයේ කැමරාවක් භාවිත කරන ලද්දේ වෘත්තීය ජායාරූප ශිල්පියකු හෝ සාමාන්‍ය ජනයා අතරින් ඉතා සුළු පිරිසකි. කැමරාවක් සතු වූවන් රසායනික මාධ්‍යයෙන් ජායාරූපයක් සකස් කර ගැනීම තරමක දීර්ඝ ක්‍රියාවලියකි. නමුත් වර්තමාන දියුණු තාක්ෂණය විසින් ජායාරූපකරණය භාවිත කරන්නන්ට ඉතාමත් පහසු අත්දැකීමක් බවට පත් කර දී ඇත. විශේෂයෙන් ම සංඛ්‍යාංක තාක්ෂණය හේතුවෙන් ජායාරූපකරණය පරිගණකය, අන්තර්ජාලය, ජංගම දුරකතන ආදිය සමග අත්වැල් බැඳ ගෙන ඇත. මේ නිසා සමාජයේ ජායාරූප භාවිතය පෙරට වඩා සුලබ වී ඇත.

මෙහි බේදජනක තත්ත්වය වන්නේ ජායාරූපය රැවටීම්, අන් අයට හිංසා කිරීම්, ළමුන් තුළ පහත් රුචිකත්වයක් ඇති කිරීම වැනි සදාචාර විරෝධී ක්‍රියාවන් සඳහා ද මෙම අපුරු කලා මාධ්‍ය යොදා ගැනීමයි. ඔබ සමාජයට වගකියන පුරවැසියකු වශයෙන් එවැනි දෑ වළක්වාලීමට තරම් අවබෝධයක් හා සවිඥානික බවකින් යුක්ත විය යුතු ය.

ජායාරූපකරණය සම්බන්ධයෙන් ද එලෙස සිතන්න.

මෙහිදී වැදගත් වන්නේ කිසියම් පාර්ශ්වයක බලපෑමට යටත් ව පාලනය වනවාට වඩා ස්වයං විනයක් ඇති කර ගැනීමයි. තාක්ෂණය තිබූ පමණින් නිකරුනේ භාවිතා විනයකින් යුතු ව භාවිතය සහ අන් අයගේ සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම වැදගත් වේ.

ජායාරූපකරණයේ ආචාර ධර්මවලට පටහැනි ක්‍රියාවන් හඳුනා ගනිමු.

- වෙනත් ජායාරූප ශිල්පියකුගේ නිර්මාණයක් නිර්මාණකරුගේ අවසරයකින් තොර ව තම අවශ්‍යතා සඳහා භාවිත කිරීම නොකළ යුතු ය.
- අවසරයකින් තොරව වෙනත් අයකු ජායාරූපයට නැගීම හෝ එවැනි ජායාරූප ළඟ තබා ගැනීම නොකළ යුතු ය.
- වෙනත් අයෙකු පෙනී සිටින ජායාරූපයක් එම පුද්ගලයා නොදැනුවත් ව අන්තර්ජාලයේ හෝ වෙනත් ප්‍රසිද්ධ මාධ්‍යවල පළ කිරීම හෝ එකිනෙකා අතර හුවමාරු කර ගැනීම නොකළ යුතු ය.
- වෙනත් අයකු පෙනී සිටින ජායාරූපයක් තාක්ෂණය යොදා ගෙන විකෘති කිරීම නොකළ යුතු ය.
- ජායාරූප යොදා ගෙන තවත් අයෙක් අපහසුතාවට හෝ හිංසාවට පත් කිරීම නොකළ යුතු ය.
- තවත් අයකුගේ කටයුතුවලට බාධා වන අයුරින් ජායාරූප ගැනීම නොකළ යුතුය.

උප ග්‍රන්ථය 1

මෙහි පාසලේන් මාධ්‍ය සමාජයක් ආරම්භ කරන්න.

1. පරමාර්ථය:

එලදායි හා මානව හිතවාදී පාසල් මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් බිහි කිරීම

2. පියවර:

- (1) ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කර විදුහල්පතිතුමා/තුමියගේ අනුමැතිය ලබා ගන්න.
- (2) විෂයය හදාරන හා කුසලතා ඇති වෙනත් සිසුන් හඳුනා ගන්න.
- (3) තෝරා ගත් සිසුන් හා ගුරු හවතුන් ද සමග සාකච්ඡා වට දෙකක් පවත්වන්න.
- (4) දෙවන සාකච්ඡාවේ දී නිලධාරී මණ්ඩලය තෝරා ගන්න.
- (5) ඉදිරි වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර අනුමත කර ගන්න.
- (6) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරන්න.

3. නිලධාරී මණ්ඩලය:

පාසල් සමිතියකට උචිත නිලධාරී මණ්ඩලයක් තෝරා ගන්න. ඒ යටතේ පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති හත සඳහා ව්‍යාපෘති සංවිධායකවරුන්, නියෝජ්‍ය ව්‍යාපෘති සංවිධායකවරුන් හා සාමාජිකයන් තෝරා ගන්න.

- (1) මාධ්‍ය සමීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය: සරල මාධ්‍ය සමීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා
- (2) මාධ්‍ය කුසලතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය: ශිෂ්‍ය මාධ්‍ය කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා
- (3) නිර්මාණාත්මක ව්‍යාපෘතිය: ශිෂ්‍ය නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා
- (4) රස වින්දන ව්‍යාපෘතිය: ශිෂ්‍ය රස වින්දනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා
- (5) ප්‍රජා සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය: පාසල් ප්‍රජාවගේ හැසිරීම උසස් කිරීම සඳහා
- (6) ආපදා හා අනතුරු සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය: ආපදා හා අනතුරු පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කිරීම සඳහා
- (7) සාම සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය: අන්‍යෝන්‍ය සහජීවනය ඇති කිරීම සඳහා

4. ව්‍යාපෘතිවල කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම: ව්‍යාපෘතියක් භාර වන්නේ ව්‍යාපෘති සංවිධායකට ය. තම ව්‍යාපෘතිය යටතේ වර්ෂය තුළ එක් ප්‍රධාන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. ඒ සඳහා සාමාජිකයන්ට තනි ව හෝ කණ්ඩායම් වශයෙන් හෝ ඉදිරිපත් විය හැකි ය. අඩු ම වශයෙන් මාසයකට එක් ක්‍රියාකාරකමක්වත් ක්‍රියාත්මක වන ලෙස සැලසුම් සකස් කරන්න. සියලු ක්‍රියාකාරකම් විදුහල්පතිතුමා/තුමියගේ අනුමැතියට යටත් ය.

5. අභ්‍යන්තර හා බාහිර කමිටු : පාසල් මාධ්‍ය සමාජයට අභ්‍යන්තර කමිටුවක් හා බාහිර කමිටුවක් අත්‍යවශ්‍ය ය. අභ්‍යන්තර කමිටුව සමන්විත වන්නේ පාසලේ විදුහල්පතිතුමා / තුමිය ඇතුළු ගුරු මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගෙනි. මාධ්‍ය සමාජයේ අනුශාසක මණ්ඩලය වශයෙන් ද හැඳින්වෙන්නේ මේ පිරිස ය.

බාහිර කමිටුව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, පාසල් මාධ්‍ය සමාජයේ ඉදිරි කටයුතුවල දී සහය ලබා ගත හැකි විවිධ බාහිර පාර්ශ්වයන් ය. ඔවුන් ආදි ශිෂ්‍යයන්, ආදි ගුරු භවතුන්, ප්‍රදේශයේ සිටින කලාකරුවන්, සාහිත්‍යකරුවන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නිලධාරීන්, මාධ්‍යවේදීන්, ආදි වශයෙන් විවිධාකාර වේ. මාධ්‍ය සමාජයේ බාහිර කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් පරිදි කටයුතු කළ හැකි ය.

- බාහිර කමිටුවට ඇතුළත් කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන තැනැත්තන්ගේ නාම ලේඛනයක් සකස් කිරීම
- ඔවුන්ගේ සියලු විස්තර ලේඛනයට ඇතුළත් කිරීම
- ලේඛනයට විදුහල්පතිතුමාගේ/තුමියගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- විද්‍යාලයේ මාධ්‍ය සමාජයේ බාහිර කමිටුවට ඇතුළත් කිරීමට තීරණය කරන ලද බව දන්වා නාම ලේඛනයේ සියල්ලන්ට ලිපියක් යැවීම. මාධ්‍ය සමාජයේ වාර්ෂික වැඩ සැලැස්මේ පිටපතක් ද ඒ සමග යැවිය යුතු ය.
- වරින් වර මාධ්‍ය සමාජය විසින් වැදගත් කාර්යයක් කරනු ලබන හා කර නිම වූ අවස්ථාවල ඒ පිළිබඳ විස්තර බාහිර කමිටු සාමාජිකයන් වෙත දන්වා යැවීම

මේ ආකාරයෙන් කලක් කටයුතු කර ගෙන යන විට, එම බාහිර කමිටු සාමාජිකයන් පාසල් මාධ්‍ය සමාජයට යම් යම් ආකාරයෙන් සහයෝගය දක්වන්නට පටන් ගනී. එය මාධ්‍ය සමාජයේ පැවැත්මට අතිශයින් වැදගත් ය.

උප ග්‍රන්ථය 2

මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘතිය
මානව හිතවාදී හා ඵලදායී පාසල් සන්නිවේදන මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් කරා
පාසල් මාධ්‍ය සමාජ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම
School Media Club - Annual Calender

පළමුවන වාරය

ජනවාරි	1. පාසල් මාධ්‍ය සමාජය පිහිටුවීම/ නව නිලධාරී මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම 2. පාසල් ගුවන්විදුලි සේවා පුහුණු කඳවුරක් පැවැත්වීම/ පාසල් ගුවන්විදුලි සේවා විකාශන සැලැස්මක් සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම 3. බිත්ති පුවත්පත් හා පුහුණු කඳවුරු සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම 4. නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පී පුහුණු කඳවුර (පෙබරවාරි අවසන් සතියේ දී)

දෙවන වාරය

මාර්තු	5. ආධුනික නිශ්චල ඡායාරූප ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්වීම 6. පාසල් මාධ්‍ය සමාජ සිහන දිනය වැඩ සටහන (මාර්තු මස මුල සතියේ) 7. විචාරශීලී මාධ්‍ය ග්‍රාහකත්වය පදනම් කර ගත් මාධ්‍ය ශිෂ්‍ය පා ගමනක් පැවැත්වීම
මැයි	8. යුනෙස්කෝ ලෝක පොත් දිනය සැමරීමේ වැඩ සටහන (දෙවන සතියේ)
(පොත් බැඳුම්කරණය හා අලුත්වැඩියාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන හා පොත් කියවීමේ කඳවුර හා ගෘහ පුස්තකාල සංවර්ධනය ද ඇතුළත් ව)
ජූනි	9. මාධ්‍ය වැඩ හුරුව අධ්‍යාපන සතිය (ජූනි මස තුන්වන සතිය)
(ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වැඩ සටහන)
ජූල	10. මාධ්‍ය වැඩ හුරුව අධ්‍යාපන සතිය වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම 11. පාසල් මාධ්‍ය සමාජ සඟරාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

තුන්වන වාරය

සැප්තැම්බර්	12. මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතිය හා පාසල් මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ශිෂ්‍ය උළෙල සැලසුම් කිරීම
ඔක්තෝබර්	13. මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතිය හා පාසල් මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ශිෂ්‍ය උළෙල සැලසුම් කිරීම
නොවැම්බර්	14. මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතිය හා පාසල් මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ශිෂ්‍ය උළෙල පැවැත්වීම 15. 2012 වර්ෂය සඳහා මාධ්‍ය සමාජයේ නව නිලධාරී මණ්ඩලය පත් කර ගැනීම 16. 2011 වර්ෂයේ මාධ්‍ය සමාජයේ වාර්තාව සම්පාදනය කිරීම හා නිල වශයෙන් විදුහල්පතිතුමන්/ තුමිය වෙත භාර දීම

වර්ෂය පුරා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වැඩ සටහන්

1. ගෘහස්ථ පුස්තකාල පිහිටුවීම 2. අපේ උරුමය පාසල් මධ්‍යස්ථානය සංවර්ධනය	3. බිත්ති පුවත්පත ප්‍රකාශනය 4. උදා ගුවන් විදුලි විකාශය පැවැත්වීම

උප ග්‍රන්ථය 3

නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පී පුහුණු කඳවුර හා ප්‍රදර්ශනය

1. පරමාර්ථය: නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පය පිළිබඳ ව සිසුන්ට ප්‍රයෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවකාශය සැලසීම
2. කාර්යයන්:
 1. නිශ්චල ඡායාරූප ගැනීමේ කඳවුරක් පැවැත්වීම
 2. නිශ්චල ඡායාරූප ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්වීම
3. කාර්ය විස්තරය: මෙම කාර්යය විශේෂයෙන් අදාළ වන්නේ 10 වන ශ්‍රේණියේ අවසාන ඉගෙනුම් ඒකකය වන නිශ්චල ඡායාරූප ශිල්පීය නිපුණතා හැදෑරූ සිසු සිසුවියන්ටය. තමන් විසින් හැදෑරූ විෂය ඒකකයට අදාළව ප්‍රයෝගික අත්දැකීම් ලබා ගත හැකි ආකාරයෙන් මෙය සැලසුම් කළ හැකි ය. ඒ අනුව එක් දින පුහුණු කඳවුරක් වශයෙන් පාසල ආසන්නයේ ඇති පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් ස්ථානයකට ගොස් ඡායාරූප ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසා දෙනු ලැබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් සැලසුම් සම්පාදනය කිරීම විෂය භාර ගුරු භවතා විසින් කරනු ඇත.
එසේ ම වර්ෂය ආරම්භයේ දී පාසල් පළමුවන ශ්‍රේණියට හෝ හය වන ශ්‍රේණියට බඳවා ගන්නා නවක සිසු සිසුවියන්ගේ ඡායාරූප ගැනීමට ද මෙම ප්‍රයෝගික අභ්‍යාසය යොමු කළ හැකි ය.
මේ සඳහා ප්‍රදේශයේ සිටින ප්‍රවීණ ඡායාරූප ශිල්පියකුගේ සහාය අවශ්‍ය නම් ලබා ගත හැකි ය
සිසු සිසුවියන් විසින් ඩිජිටල් කැමරාවෙන් ලබා ගත් ඡායාරූප පසුව ඇගයීමට ලක් කර වඩාත් නිර්මාණශීලී ඡායාරූප තෝරා ගෙන ඒවා ඇතුළත් කර ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්විය හැකිය. මෙහි දී ඒ ඒ ඡායාරූප අවශ්‍ය අයට මිල දී ගැනීමට අවකාශ සලසා දීමෙන් මාධ්‍ය සමාජයේ අරමුදලට මුදල් රැස් කර ගැනීමක් ද කළ හැකි ය.
එසේ ම මෙම ප්‍රදර්ශනයේ දී ලැබෙන ආදායම යොදවා මාධ්‍ය සමාජයට අවශ්‍ය කැමරාවක් මිල දී ගැනීමට ද පුළුවන.

උප ග්‍රන්ථය 4

පාසල් සිනහ දිනය වැඩසටහන

1. හැඳින්වීම: අප එකිනෙකා අතර සම්බන්ධය පවත්වා ගෙන යන්නේ සිනහව පදනම් කර ගෙන ය. සිනහව සතුට හා ප්‍රිය මනාප බව අර්ථවත් කරයි. මේ නිසා සිනහව සන්නිවේදන ඉරියව්වකි. මානසික සතුට නැති කෙනෙකුට සිනහ වෙන්නට නොහැකි ය. ඒ නිසා මනස නිරවුල් ව සතුටින් පවත්වා ගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. සන්නිවේදනය ආරම්භ වන්නේ සිතෙනි. එනම් අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනය මෙයට පාදක වේ. වර්තමානයේ පවත්නා සංකීර්ණ සමාජය තුළ නිරන්තර ව සිත් තැවුල් ඇති වේ. සිත සන්සුන් ව තබා ගැනීම අපහසු වේ. විවිධ පීඩාවන්ට සිත ගොදුරු වේ. මෙවැනි පීඩා දිගින් දිගට ම පැවතුනහොත් ඒවා මානසික ව්‍යාධීන් බවට පත් විය හැකි ය. ඒ නිසා සිත සතුටින් පවත්වා ගෙන යාමත්, විවිධ ආකතින්ට මුහුණ දීමට හා ඒවා මැඩ පවත්වා ගැනීමටත් හැම කෙනකු ම කුඩා කාලයේ සිට පුරුදු - පුහුණු විය යුතු ය.

එසේ ම හොඳ දත් පෙළක් නැති කෙනකුට බය සැක නැති ව සිනහසෙන්නට අමාරු ය. ඒ නිසා හොඳ දත් පෙළක් රැක ගැනීම ද සෑම කෙනකුට ම අවශ්‍ය දෙයකි. ඒ කෙරෙහි අවධානය යොමු වන්නේ අඩුවෙනි.

ලෝක සිනහ දිනය 1999 දී ආරම්භ වූ අතර, 2015 දී පැවැත්වෙන්නේ 17 වන ලෝක සිනහ දිනයයි.

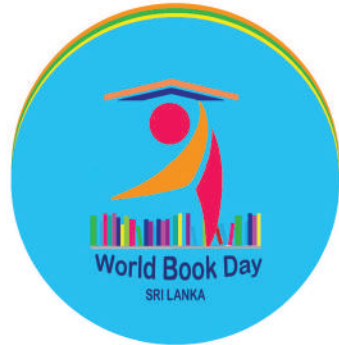
පාසල් සිනහ දිනය වැඩසටහනේ තේමාව වන්නේ මානසික සෞඛ්‍යය හා දන්ත සෞඛ්‍යයයි.

2. වැඩ සටහන: පාසල් සිනහ දිනය යටතේ ප්‍රධාන වැඩසටහන් දෙකක් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ය.
 - (1) මානසික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කර ගැනීම පිළිබඳ ව මානසික උපදේශකවරයකු හෝ මානසික වෛද්‍යවරයෙකු හෝ මුල් කර ගෙන කරනු ලබන වැඩසටහනක්
 - (2) දන්ත සෞඛ්‍ය මුල් කර ගෙන පවත්වනු ලබන දන්ත සෞඛ්‍ය සායනයක් සහිත ව දන්ත සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩ සටහනක්
3. වැඩසටහන සැලසුම් කිරීම: පාසල් සිනහ දිනය පැවැත්වීම සඳහා අඩු ම වශයෙන් මාසයක පමණක් කාලයක් කල් ඇති ව සූදානම් විය යුතු ය. ඒ සඳහා සැලැස්මක් සකස් කළ යුත්තේ මාධ්‍ය සමාජයේ ප්‍රජා සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ය. මෙහි දී අවධානය යොමු කළ යුතු වැදගත් අංශ දෙකකි. එකක් නම් පාසල තුළ වැඩසටහනේ ඉලක්ක කණ්ඩායම නිවැරදි ව නිශ්චය කිරීම ය. දෙවැන්න නම් වැඩසටහනට සහභාගි වන බාහිර සම්පත් දායකයන්ට කල් වේලා ඇති ව දැනුම් දීම ය. තුන් වැන්න නම් වැඩසටහන සඳහා අනුග්‍රාහකයන් සමග නිල සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීම ය. මේ සියලු කරුණු ඇතුළත් ව්‍යාපෘති යෝජනා පත්‍රයක් සකස් කර පාසල තුළ නිල වශයෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ය.

උප ග්‍රන්ථය 5

යුනෙස්කෝ ලෝක පොත් දින වැඩසටහන

1. හැඳින්වීම: යුනෙස්කෝවේ විධායක සභාව විසින් 1995 දී ලැබූ තීරණයකට අනුව, 1996 වර්ෂයේ සිට සෑම වර්ෂයක ම අප්‍රේල් 23 වන දින ලෝක පොත් හා ප්‍රකාශන හිමිකම් දිනය සමරනු ලබයි. ඒ අනුව 2015 වර්ෂයේ දී සමරනු ලබන්නේ 20 වන ලෝක පොත් හා ප්‍රකාශන හිමිකම් දිනයයි. පාසල් මාධ්‍ය සමාජ වැඩ සටහනක් ලෙස ලෝක පොත් හා ප්‍රකාශන හිමිකම් දිනය සැමරීම ආරම්භ කරන ලද්දේ 2008 වර්ෂයේ දී ය. භාවිතයේ පහසුව සඳහා එය යුනෙස්කෝ ලෝක පොත් දිනය යැයි නම් කර ඇත.

අප්‍රේල් 23 වන දිනය සාමාන්‍යයෙන් පාසල් නිවාඩුව අවසාන වී දෙවන පාසල් වාරය ආරම්භ කරනු ලැබූ පළමු සතියට අයත් වේ. ඒ නිසා මැයි මාසයේ පළමු සතියේ දිනයක් මේ සඳහා යොදා ගත හැකි ය.

2. වැඩසටහන සැලසුම් කිරීම

යුනෙස්කෝ ලෝක පොත් දිනය සංවිධානය කරනු ලබන්නේ කෙසේදැයි නැගෙන ප්‍රශ්නයට හොඳ ම පිළිතුර වන්නේ, ලෝකයේ පාසල්වල ක්‍රියාත්මක කරන ලද විවිධ වැඩ සටහන් කිහිපයක් අධ්‍යයනය කිරීම ය. ඒවා කිහිපයක් මෙසේ ය.

- ◆ තෝරා ගත් සිසු සිසුවියන් පිරිසක් එදිනට තෝරා ගත් කෘතිවල වර්ත ලෙස හැඳ පැළඳ ගෙන පැමිණීම හා ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම
- ◆ පාසල් සිසු සිසුවියන් අතර වඩාත් ජනප්‍රිය පොත් දහය ඡන්දයෙන් තේරීම
- ◆ පොත්වල ඇති කතාන්දර කීමේ සම්භාෂණයක් පැවැත්වීම
- ◆ යම් පොතක/ පොත් කිහිපයක කර්තෘන් පාසලට ගෙන්වා ඔවුන් ඇගයීමේ ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම
- ◆ පුස්තකාල පොත් ආශ්‍රිත ව පොත් සතියක් පැවැත්වීම
- ◆ සිසු සිසුවියන් විසින් තමා සතු පැරණි පොතක් පුස්තකාලයට පරිත්‍යාග කිරීම
- ◆ පොත් කියවීමේ කුඩාරමක් සතියක කාලයක් සඳහා පාසලේ මිදුලේ සැකසීම
- ◆ ගෘහස්ථ පුස්තකාල ආරම්භ කිරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම
- ◆ කතා ලිවීමේ හා කතා කීමේ නිර්මාණාත්මක වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ◆ පුස්තකාලයේ ඇති පොත් හඳුන්වා දීම
- ◆ පොත් විචාරය කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
- ◆ පුස්තකාලයේ පොත් අලුත්වැඩියා කිරීමේ පුහුණුවක් සිසු පිරිසකට ලබා දීම හා ඒ අනුව පුස්තකාලයේ පොත් අලුත්වැඩියා කිරීම

උප ග්‍රන්ථය: 6

අපේ උරුමය පාසල්
මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම

1. හැඳින්වීම

පාසලක ඓතිහාසික උරුමය රැස් කර මධ්‍යස්ථානයක් ගොඩ නැගීම මෙහි පරමාර්ථයයි. මේ මගින් තොරතුරු හඳුනා ගැනීමට, තොරතුරු මූලාශ්‍ර සොයා ගැනීමට, තොරතුරු රැස් කිරීමට හා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා සිසු සිසුවියන් තුළ පෝෂණය කර ගත හැකි ය.

පාසලක උරුමය යන්නෙන් බොහෝ දේ අයත් වේ.

- ආරම්භය හා එයට සම්බන්ධ තැනැත්තන්
- හිටපු විදුහල්පතිවරුන් හා ගුරු භවතුන්
- පාසල් ලබා ඇති විශේෂ ජයග්‍රහණ
- ආදි ශිෂ්‍යයන් පිළිබඳ තොරතුරු
- වර්තමාන ජයග්‍රහණ
- අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය
- පාසල අයත් ප්‍රදේශයේ සංස්කෘතිය, නිෂ්පාදන රටාව, ජන ජීවිතය, ජන ශ්‍රැතිය, විශේෂ ස්ථාන, භූගෝලීය විශේෂතා ආදිය

2. වැඩ සටහන සැලසුම් කිරීම: ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමක ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් මෙය සැලසුම් කළ හැකි ය. තොරතුරු රැස් කිරීම පිළිබඳ වගකීම බෙදා ගත යුතු ය. තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා ඉලක්ක සකස් කර ගත යුතු ය. තොරතුරු රැස් කිරීමේ දී වැදගත් වන්නේ මූලාශ්‍ර හඳුනා ගැනීම ය. එනම් තොරතුරු පවතින්නේ කවුරුන් සතුව ද කොතැනක ද ඒවා රැස් කර ගන්නේ කෙසේ ද ආදිය මෙහි දී වැදගත් වේ.

3. මධ්‍යස්ථානය සැලසුම් කිරීම: මේ සඳහා පාසල තුළ යම් ඉඩකඩක් සොයා ගත යුතු ය. එසේත් නැතිනම් පුස්තකාලයේ යම් ඉඩක් ලබා ගත හැකි ය. රැස් කර ගත් තොරතුරු ලිඛිත හෝ දෘශ්‍ය හෝ මාධ්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. අපේ උරුමය පාසල් මධ්‍යස්ථානය යනු එක් දිනකින් ගොඩ නැගිය හැක්කක් නො වේ. එය අඛණ්ඩ ව සිදු විය යුත්තකි. කාලයක් යන විට එය පාසලේ ජනප්‍රිය නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් විය හැකි ය.

උප ග්‍රන්ථය 7

මාධ්‍ය වැඩහුරුව අධ්‍යාපන සතිය වැඩසටහන

1. හැඳින්වීම

වර්ෂයේ ජූලි මාසයේ සතියක කාලයක් කාර්යාලයක වැඩ හුරුවීම මෙම වැඩසටහන යටතේ සිදු වේ. මෙය පාසලේ අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස විෂය භාර ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය විසින් සැලසුම් කළ යුත්තකි. එම යෝජනා සැලැස්ම විදුහල්පතිතුමා/තුමියගේ අනුමැතිය සහිත ව කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂතුමා/ තුමිය විසින් අනුමත කිරීමෙන් පසු ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ය. සන්නිවේදනය විෂයය හදාරන සිසු සිසුවියන්ට සිය කාර්යාලය තුළ වැඩ හුරු වීමේ අවකාශය ලබා දීම සඳහා කාර්යාල ප්‍රධානියාගේ එකඟත්වය ලිඛිත ව ලබා ගත යුතු ය.

මෙම වැඩසටහන තුළින් අරමුණු දෙකක් ඉටු කර ගැනීමට අපේක්ෂිත ය. එකක් නම් සිසු සිසුවියන්ට මාධ්‍ය වැඩ ලෝකය පිළිබඳ අත්දැකීමක් ලබා ගැනීමට අවකාශ සලසා දීම ය. දෙවැන්න නම් කාර්යාලයක් තුළ සන්නිවේදනය භාවිත වන ආකාරයත්, ඒ සඳහා විවිධ මාධ්‍ය උපකරණ භාවිත කරන ආකාරයත් පිළිබඳ සක්‍රීය අත්දැකීමක් ලබා ගැනීමට අවකාශ සැලසීම ය.

2. සැලසුම් කිරීම

- ❖ සිසු සිසුවියන් හා දෙමාපියන් දැනුවත් කිරීම
- ❖ සිසු සිසුවියන්ගේ හා දෙමාපියන්ගේ කැමැත්ත ලිඛිත ව ඉදිරිපත් කිරීම
- ❖ කාර්යාල ප්‍රධානියාගේ එකඟත්වය ලිඛිත ව ලබා ගැනීම
- ❖ සිසු සිසුවියන් කාර්යාලයට උදය ගෙන යාමේ හා සවස භාර ගැනීමේ වගකීම දෙමාපියන් විසින් භාර ගැනීම

3. ක්‍රියාත්මක කිරීම

කාර්යාලයේ ඒ ඒ අංශවලට සිසු සිසුවියන් යෙදවීමට කාර්යාල ප්‍රධානියා විසින් සකස් කරනු ලබන සැලැස්මට අනුව ඒ ඒ අංශවල වැඩ හුරුව ලබා ගත හැකි ය. දෛනික ව තමන් යෙදෙන කාර්යය පිළිබඳව හා තමන්ගේ දෛනික අත්දැකීම් පිළිබඳවත් වාර්තාවක් සිසු සහභාගිකයන් විසින් තබා ගැනීම අවශ්‍ය ය.

4. අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීම:

වැඩසටහන අවසානයේ කාර්යාලයේ දී පැවැත්වෙන අවසාන රැස්වීමේ දී ද, ඉන් පසු ව පාසලේ දී විදුහල්පතිතුමාට/ තුමියට ද මාධ්‍ය සමාජ රැස්වීමේ දී ද තමන්ගේ අත්දැකීම් සහභාගිකයන් විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එසේ ම තම තමන්ගේ වාර්තාවල පිටපතක් බැගින් පුස්තකාලයේ තැන්පත් කිරීම ද අවශ්‍ය ය.

උප ග්‍රන්ථය 8

මාධ්‍ය සාක්ෂරතා දිනය වැඩසටහන

- 1. හැඳින්වීම:** නූතන සමාජයෙහි මාධ්‍ය භාවිතය ඉතා පුළුල් මට්ටමකට ළඟා වී ඇත. එය වැලැක්විය හැක්කක් නොවේ. එය පාලනය කළ හැක්කක් ද නොවේ. එබැවින් කළ හැකි එක ම දෙය නම්, මාධ්‍ය ග්‍රාහකයන් තුළ විවාරශීලී චින්තනයක් ඇති කිරීමයි. මාධ්‍ය සාක්ෂරතා දින වැඩසටහනක අරමුණ වන්නේ, මේ ආකාරයෙන් මාධ්‍ය නිවැරදි ව තේරුම් ගන්නට හා ඒ අනුව තමන්ගේ මාධ්‍ය පරිහරණය ගලපා ගන්නට අවශ්‍ය චින්තනමය නිපුණතා පාසල් සිසු දරු දැරියන් වෙත ලබා දීමයි. එය වර්තමාන අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ බලවත් අවශ්‍යතාවයක් බවට පත් වී ඇත. එබැවින් ළමා හා තරුණ පරම්පරාව තුළ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව ගොඩ නැංවීම හා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ගත හැකි සෑම ක්‍රියා මාර්ගයක් ම ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය.
- 2. කාර්යයන්:** පාසල් මාධ්‍ය සාක්ෂරතා දින වැඩසටහන යටතේ කාර්යයන් නිශ්චය කිරීම පුළුල් පරාසයක් තුළ කළ හැකි ය. ආදර්ශ කාර්යයන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 - මාධ්‍යය භාවිතය පිළිබඳ විවේචනාත්මක දේශන පැවැත්වීම
 - මාධ්‍යයේ බලපෑම පිළිබඳ විවාද හෝ කථික තරග පැවැත්වීම
 - මාධ්‍යයේ අවහානිතාව දැක්වෙන පරිදි භූමිකා රංගන/කෙටි නාට්‍ය ඉදිරිපත් කිරීම
 - මාධ්‍යයේ පිළිබඳ විවේචනාත්මක පෝස්ටර් / චිත්‍ර නිර්මාණය හා ප්‍රදර්ශනය
 - සුභාවිත ගීත රස විඳීමේ වැඩ සටහනක් පැවැත්වීම
 - මාධ්‍ය පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් හෝ සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීම
- 3. සංවිධානය:** මෙය පාසල තුළ සංවිධානය කළ යුත්තකි. එහි දී පාසලේ අවකාශය පරිදි පන්ති කිහිපයක් තෝරා ගැනීම වුව ද කළ හැකි ය. එසේ ම මේ සඳහා අවට පාසල්වලින් ද සහභාගි කරවා ගත හැකි ය. මාධ්‍ය සාක්ෂරතා දිනයේ ප්‍රතිලාභ මුළු පාසලට ම ලබා ගත හැකි පරිදි සංවිධානය කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය ය. සමහර විට මෙම වැඩසටහන එක් දිනයකට වඩා පැතිරී යන්නට පුළුවන. උදාහරණයක් වශයෙන් චිත්‍ර හෝ පෝස්ටර් ප්‍රදර්ශනය දින කිහිපයක් හෝ සතිය පුරා හෝ පැවැත්විය හැකි ය. මාධ්‍ය සාක්ෂරතා දින වැඩ සටහන සංවිධානය කිරීමේ දී එය සාමූහික කාර්යයක් ලෙස පැවතීම වඩාත් යෝග්‍ය ය. එයට නිශ්චිත සැලැස්මක් ලබා දිය නොහැකි අතර, විවිධ කාර්යයන් නිශ්චය කර ගෙන සංවිධානය කළ හැකි ය.

උප ග්‍රන්ථය 9

උදා ගුවන් විදුලි විකාශය

1. හැඳින්වීම

පාසලේ ඇමතුම් පද්ධතිය මගින් පාසල තුළ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ගුවන් විදුලි සේවය මෙයින් අදහස් වේ. යම් පාසලක මේ සඳහා විශේෂිත උපකරණ තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ වුවත් අවම උපකරණ පහසුකම් යටතේ වුව ද පාසලේ උදා ගුවන්විදුලි විකාශයක් පවත්වා ගෙන යන්නට පුළුවන. මේ සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ නිර්මාණශීලී භාවයයි.

උදා ගුවන් විදුලි සේවය මාධ්‍ය සමාජයේ එක් ක්‍රියාකාරකමකි. එය ව්‍යාපෘති කිහිපයකට ම සම්බන්ධ වේ. එහෙත් ප්‍රජා සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මෙය පවත්වා ගෙන යා හැකි ය. දිනපතා උදය පාසල ආරම්භ කරන්නට පෙර පැය භාගයක කාලයක් උදා ගුවන් විදුලි සේවය පවත්වා ගෙන යා හැකි ය. මෙය සඟරාමය වැඩසටහනක් ලෙස සම්පාදනය කළ යුතු ය. ගුවන්විදුලි සඟරාමය වැඩ සටහනක් සම්පාදනය කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ව පූර්ව පුහුණුවක් ලබා ගැනීම මගින් මෙහි නිර්මාණශීලීභාවය වැඩි කර ගත හැකි ය.

2. සංවිධානය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම:

1. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂයය හදාරන සිසු දරු දැරියන් සියලු දෙනා ම උදා ගුවන් විදුලි විකාශයේ සාමාජිකයෝ ය.
2. එක් එක් දිනය සඳහා නිෂ්පාදක, නිවේදක, පිටපත් රචක, වාර්තාකරුවන්, තාක්ෂණික ශිල්පීන් ආදී වශයෙන් කණ්ඩායමක් සිටිය යුතු ය. එසේ ම එක් එක් දිනය භාර ව එක් ගුරුතුමකු /ගුරුතුමියක සිටීම මගින් කාර්යය වඩාත් පහසු වේ.
3. එක් කණ්ඩායමකට පස් දෙනකු පමණ සෑහේ. ඒ අනුව කණ්ඩායම් බෙදා දෛනික විකාශය ඒ ඒ කණ්ඩායම්වලට භාර දිය හැකි ය.
4. ඒ ඒ දිනයේ වැඩසටහන පිළිබඳ සැලැස්ම කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කර, ලිඛිත ව ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
5. උදා ගුවන්විදුලි විකාශයට අදාළ ව සටහන් පොතක් තිබිය යුතු අතර, ඒ ඒ දිනයේ විකාශය ආරම්භ කිරීමට පෙර දින, ඒ පිළිබඳ විස්තර එම සටහන් පොතට ඇතුළත් කර, ගුරුතුමා/ගුරුතුමියගේ ලබා ගත යුතු ය.
6. පන්ති මට්ටමින් වාර්තා කරුවන් පත් කර ගැනීමෙන් පාසල තුළ විවිධ තොරතුරු රැස් කර ගත හැකි ය. එසේ ම පාසලේ ප්‍රධාන තොරතුරු ද විදුහල්පතිතුමාගේ/තුමියගේ අනුමැතියෙන් ලබා ගෙන ප්‍රවෘත්තිවලට ඇතුළත් කළ හැකි ය.
7. පාසලේ සිසු සිසුවියන්ගේ නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමේ දී සෑම කෙනකුට ම ඒ සඳහා ඉඩ කඩ ලබා දීම යෝග්‍ය ය.

බිත්ති පුවත්පත

1. හැඳින්වීම

බිත්ති පුවත්පතක් යනු බිත්තියේ රඳවා තබන පුවත්පතකි. එය කියවන්නේ පුවත්පතට මීටර භාගයක් තරම දුරින් සිට ය. එසේ ම බිත්ති පුවත්පත අසලින් යන එන ගමන් වුව ද එහි ඇති දේ පහසුවෙන් කියවා ගත හැකි විය යුතු ය. පුවත්පතක පිටුවක ආකෘතියක් බෝඩ් එකක ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම මෙහි දී සිදු වේ. එය බෝඩ් එකක නිර්මාණ එල්ලා තබන නිර්මාණ පුවරුවක් නොවේ. බ්‍රිස්ටල් බෝඩ් එකක හෝ දෙකක හෝ බොක්ස් බෝඩ් එකක හෝ දෙකක හෝ බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කළ හැකි ය. බෝඩ් ගණන වැඩි වන විට එය නිර්මාණය කිරීමේ කාර්යය දෙගුණයක් වේ. බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කිරීම මගින් සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂයයට අදාළ විවිධ නිපුණතා පෝෂණය වේ.

2. බිත්ති පුවත්පතක මූලික ලක්ෂණ:

- බෝඩ් එකේ ලිවීමෙන් හා අවශ්‍ය අවස්ථාවල ඡායාරූප හෝ චිත්‍ර ආදිය ඇලවීමෙන් බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කරනු ලැබේ.
- එහි අකුරු සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා ලොකු විය යුතු ය.
- ලිපි, කවි, කෙටිකතා, විශේෂාංග, ප්‍රවෘත්ති ආදිය කෙටි විය යුතු ය.
- හොඳින් පෙනෙන, ඇහැට ප්‍රිය මනාප, තද වර්ණ භාවිත කළ යුතු ය.
- බිත්ති පුවත්පත සමස්තයක් ලෙස ආකර්ශනීය විය යුතු ය.

3. බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය:

1. පුවත්පත නිර්මාණය සඳහා ඉදිරිපත් වන සිසු සිසුවියන් කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න.
2. එක් කණ්ඩායමකට එක් බිත්ති පුවත්පත් කලාපයක් බැගින් භාර දෙන්න.
3. කණ්ඩායම් හතරක් ඇත්නම්, මාසයකට කලාප හතරක් ද, අටක් ඇත්නම් මාසයකට කලාප අටක් ද නිර්මාණය කර ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. මේ නිසා සෑම කණ්ඩායමකටම බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කිරීම පහසු කාර්යයක් බවට පත් වේ.
4. කණ්ඩායම් කිහිපයක් බිත්ති පුවත්පත නිර්මාණය කළත්, එහි නම එකක් විය යුතු ය. වෙනස් විය යුත්තේ කලාප අංකය පමණි.
5. බිත්ති පුවත් පතේ අන්තර්ගතය අනිවාර්යයෙන් ම විෂය භාර ගුරුතුමා/ගුරුතුමියගේ අනුමැතියට යටත් විය යුතු ය. පාසල් සංස්කෘතියට අදාළ නොවන කිසිවක් එහි ඇතුළත් නොකිරීමට සංස්කාරක මණ්ඩලය වග බලා ගත යුතු ය.
6. බිත්ති පුවත්පත ප්‍රදර්ශනය සඳහා පාසල තුළ ස්ථිර හා ආරක්ෂා සහිත ස්ථානයක් සකසා ගත යුතු ය.
7. සෑම සඳුදා ම උදය බිත්ති පුවත්පතේ නව කලාපයක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට හැකි ආකාරයෙන් මෙම කටයුතු සංවිධානය කර ගත යුතු ය.

ගෘහ පුස්තකාලය

1. හැඳින්වීම

පොත්, සඟරා හා පුවත්පත් කියවීම බාල කාලයේ සිට ම වගා කර ගත යුතු පුරුද්දකි. පාසල් හා මහජන පුස්තකාලවලින් පොත් රැගෙන කියවන අතර ම, තමන්ගේ ම පුස්තකාලයක් නිවසේ ගොඩ නංවා ගැනීම අනාගතයට ඉතා ප්‍රයෝජනවත් ය. මෙයින් අදහස් වන්නේ, වෙන ම පුස්තකාලය කාමරයක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ වෙන ම රාක්කයක පොත් තබා ගැනීම ම නො වේ. මෙහි දී වඩාත් වැදගත් වන්නේ තමන්ගේ ම පොත්, සඟරා හා පුවත්පත් එකතුවක් ක්‍රමානුකූල ව නිවසේ රැස් කර ගැනීම ය. එය කෙනකුට තමන්ගේ ජීවිත කාලය පුරා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ය. තමන්ට පමණක් නොව, නිවසේ අනෙක් අයට ද, මිතුරු මිතුරියන්ට ද එයින් ප්‍රයෝජනයක් ගත හැකි ය. එසේ ම එකිනෙකා අතර පොත් හුවමාරු කර ගන්නට ද එයින් අවකාශ සැලසේ

ගෘහ පුස්තකාල ලාංඡනය

2. පොත් අරමුදලක් ගොඩ නැගීම

තමන්ගේ එදිනෙදා වියදමට ලැබෙන මුදලකින් හෝ ගෘහාශ්‍රිත ව ලැබෙන අතිරේක ආදායමකින් කොටසක් හෝ කැටයක ඉතිරි කර ගත හැකි ය. එසේ ම පොත් මිල දී ගැනීම සඳහා ම දෙමාපියන්ගෙන් සුළු මුදලක් ඉල්ලා ගත හැකි ය. මේ ආකාරයෙන් ටිකෙන් ටික සුළු අරමුදලක් ගොඩ නගා ගෙන පොත් මිල දී ගැනීමට සූදානම් විය හැකි ය.

3. පොත් මිල දී ගැනීම

සාමාන්‍යයෙන් වර්ෂයේ අග භාගයේ දී සාහිත්‍ය හා කියවීම් මාසය තුළ අඩු මිලට පොත් ගැනීමේ අවකාශය සැලසේ. සමහර පොත් පරණ වන විට මිල අඩු කර අලෙවි කරනු ලබයි. පොත පරණ වූවාට එහි අන්තර්ගතය හැම විට ම පරණ වන්නේ නැත. සමහර විට පාසල්වල ද පොත් ප්‍රදර්ශන පවත්වනු ලැබේ. එවැනි අවස්ථාවල තමන්ට අවශ්‍ය පොත් මිල දී ගත හැකි ය.

4. පොත් ලේඛනගත කිරීම

තමන් සතු පොත් ලේඛනයක සටහන් කර තබා ගැනීම ඉතා ප්‍රයෝජනවත් ය. අන්‍යයන්ට පොතක් දීමේ දී එය ද සටහන් කර ගත යුතු ය. කෙනකුට පොතක් දුන් විට එතරම් කල් නොයවා එය ආපසු ලබා ගත යුතු ය. ඔබ ද අන් අයෙකුගේ පොතක් ඉල්ලා ගත්තේ නම් නොපමා ව එය ආපසු දිය යුතු ය.

පාරිභාෂික පද

සන්නිවේදකයා	Communicator
සන්නිවේදනය	Communication
ප්‍රජාව	Community
ග්‍රාහකයා	Reciever
බලපෑම	Effect
සෝෂා / බාධක	Noise
ප්‍රතික්‍රියා /	Reaction
ප්‍රතිපෝෂණය	Feed-back
උත්තේජනය / ප්‍රබෝධකය	stimulus
සිතුවිලි	Thoughts
හැඟීම්	Feelings
චර්යාව	Behaviour
අන්තර්වර්තී පුද්ගල	Intra-personal
ද්විපුද්ගල	Two person
යුගල	Dyadic
සමූහ	Group
කණ්ඩායම	Team
ජන	Mass
මාධ්‍ය (බහුවචන)	Media
මාධ්‍යය (ඒකවචන)	Medium
සංජානනය	Perception
දොරටුපාලක	Gate-keeper
අරමුණු	Objectives
කාර්යය	Duty
වගකීම්	Responsibility
තොරතුරු	Information
ප්‍රවෘත්ති	News
දත්ත	Data
අධ්‍යාපනය	Education
විනෝදාස්වාදය	Entertainment
පෙලඹවීම	Persuasion
සමාජානුයෝජනය	Socialization
සංවාද හා සාකච්ඡා	Debate and Dicussion
සංස්කෘතික ප්‍රගමනය	Cultural Promotion
සමාජ ඒකාබද්ධතාව	Social Intergration
කේන්ද්‍රාභිසාරී	Convergence
වාචික සන්නිවේදනය	Verbal Communication
අවාචික සන්නිවේදනය	Non-Verbal Communication
කථන සන්නිවේදනය	Speech Communication

මුඛීය සන්නිවේදනය
 සහෘද දුර
 පෞද්ගලික දුර
 සාමාජීය දුර
 පොදු දුර
 ලිඛිත සන්නිවේදනය
 ශාස්ත්‍රීය ලේඛනය
 නිර්මාණාත්මක ලේඛන
 ඉහළ සිට පහළට සන්නිවේදනය
 පහළ සිට ඉහළට සන්නිවේදනය
 හරස් සන්නිවේදනය
 ඕපාදූප
 සන්නිවේදන ස්වරූප
 දින මුද්‍රා යන්ත්‍රය
 නිල මුද්‍රාව
 ගණක යන්ත්‍ර
 පරිගණකය
 ඡායා පිටපත් යන්ත්‍රය
 මුදල් සටහන් යන්ත්‍රය
 තැපැල් මුද්‍රා යන්ත්‍රය
 මුදල් ගණිත යන්ත්‍රය
 දුරකථනය
 ෆැක්ස් යන්ත්‍රය
 විද්‍යුත් කැඳවනය
 විද්‍යුත් තැපෑල
 වෙබ් අඩවි
 විද්‍යුත් පිරික්සුම් උපකරණ
 සංචාක රූපවාහිනී පද්ධති
 අන්තර්ජාලය
 කළුලෑල්ල
 සුදු ලෑල්ල
 කාන්දම් ලෑල්ල
 පත්‍රිකා ලෑල්ල
 පිටු පෙරළන ලෑල්ල
 ප්‍රතිශීර්ෂ ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය
 කඳා ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය
 බහු මාධ්‍ය ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය
 ක්ෂණික ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍රය
 පුවත්පත් මාධ්‍යවේදය
 පුවත්පත් මාධ්‍යවේදියා
 මාධ්‍යවේදියා

Oral Communication
 Intimate Distance
 Personal Distance
 Social Distance
 Public Distance
 Written Communication
 Academic Writing
 Creative Writing
 Down-Ward Communication
 Up-Ward Communication
 Horizontal Communication
 Gossip
 Forms of Communication
 Date Stamp Machine
 2I₄FLDO'6WDPS
 Calculating Machine
 Computer
 Poto Copy Machine
 Cash Registering Machine
 Postal Stamp Machine
 Teller Machine
 Telephone
 Fax Machine
 Pager
 E Mail
 Web Site
 Electronic Searching Equipment
 Close Circuite Tele Vision - CCTV
 Internet
 Black Board
 White Board
 Magnetic Board
 Bulletin Board
 Flip Chart Board
 Over Head Projector - OHP
 Slide Projector
 Multi Media Projector
 Visual Processor
 Newspaper Journalism
 Newspaper Journalist
 Journalist

මාධ්‍යකරු
 විද්‍යුත් මාධ්‍ය
 මුද්‍රිත මාධ්‍ය
 හිමිකාරත්වය
 සංස්කරණය කිරීම
 සංස්කරණය
 සංස්කාරක
 කාලීන ප්‍රවෘත්ති
 විශේෂාංග
 වැඩසටහන් ඒකකය
 ප්‍රතිපත්තිය
 බලපෑම
 අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය
 සංවිධාන ව්‍යුහය
 ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
 සාමාන්‍යාධිකාරී
 කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ
 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
 තාක්ෂණික ශිල්පී
 නිවේදක
 ඉදිරිපත් කරන්නා
 මාණ්ඩලික වාර්තාකරු
 මාණ්ඩලික ලේඛක
 නිදහස් මාධ්‍යවේදී
 නියෝජනය
 පවුල
 ස්ත්‍රී - පුරුෂ සමාජ භාවය
 ජාතිකත්වය
 වාර්ගිකත්වය
 පුරවැසිභාවය
 මානව හිමිකම්
 මානව වගකීම්
 වැඩ ලෝකය
 වෘත්තිය
 රැකියාව
 වෙළෙඳ පොළ
 සංවර්ධනාත්මක
 ආගමික
 සදාචාරාත්මක
 සාරධර්ම/ වටිනාකම්
 සමාජ ප්‍රතිරූප

Media Person
 Electronic Media
 Printing Media
 Ownership
 Editing
 Edition
 Editor
 Current News
 Features
 Programme Unit
 Policy
 ,QÀXHQFH
 Internal Structure
 Organizational Structure
 &KLHI'([HFXWLYH'2I;FHU
 General Manager
 Managing Director
 Director General
 Technician
 Announcer
 Presenter
 Staff Reporter
 Staff Writer
 Freelance Journalist
 Representation
 Family
 Gender
 Nationality
 Ethnicity/ Racial
 Citizenship
 Human Rights
 Human Responsibilities
 World of Work
 Career/ Profession
 Job
 Market
 Developmental
 Religious
 Moral
 Values
 Social Image

ගැටුම	'	&RQÀLFW
සාමය		Peace
මානව සාරධර්ම		Human Values
නිර්මාණාත්මක චින්තනය		Creative Thinking
විනෝදාත්මක කාර්ය		Entertaining Tasks
සෞන්දර්යය		Aesthetic
සමාජ විඥානය		Social Consciousness
ආතතිය		Tension
මතකපත		Memory card
ගොනු ආකෘති		File format
ඡායාරූප ශිල්පය		Photography
නිශ්චල ඡායාරූපකරණය		Still Photography
ශ්‍රමායික		Manual
ස්වයංක්‍රීය		Automatic
අංකිත ඡායාරූපකරණය		Digital Photography
රූප සංරචනය		Composition
ඡායාරූපික පුවත්පත් කලාව		Photo Journalism
සේයා පටලය/ පටල පටය		Film
තනි කාච ප්‍රතිඡායා කැමරා'	'	6LQJOH'/HQV'5HÀH['FDPHUD
ද්විත්ව කාච ප්‍රතිඡායා කැමරා		7ZLQ'/HQV'5HÀH['FDPHUD
පටල වේගය		Film speed
විභේදනය/ ගහණතාව		Resolution
රූප අංශු / රූප මාත්‍රා		Pixel
ඡායා චිත්‍රය / ආලෝකයෙන් ඇඳීම		Heliography
සංයුක්ත කැමරා		Compact camera
කැමරා කෝණය		Camera angle
උඩු කෝණය		High angle
යටි කෝණය		Low angle
ස්වර්ණමය නීතිය		Golden rule
පර්යාලෝකය		Perspective
කාච විවරය		Aperture
කැමරා ද්වාරය		Shutter
ක්ෂේත්‍ර ගැඹුර		'HSWK'RI'¿HOG
විද්‍යුත් ක්ෂණිකාලෝක එල්ලය		Electronic Flash Gun
කාචය		Lens
පෙරනය		Filter
ත්‍රිපාදය		Tripod
ඒක පාදය		Monopod
පැහැදුණත්තරය		Contrast

